

N:o 7.

Ank. till Riksd. kansli den 21 februari 1905, kl. 5 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjätte hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet. (2:a U. A.)

Ordinarie anslag.

Landsstaterna i länen.

1:o) I den till Riksdagen den 14 januari 1905 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t i punkten 1 under sjätte hufvudtiteln föreslagit Riksdagen medgifva, att det under anslaget till landsstaterna i länen uppförda reservationsanslag till arfvoden åt extra länsnotarier och öfriga extra biträden vid länsstyrelserna samt till vikariatsersättning under semester för därtill berättigade tjänstemän måtte höjas från 140,000 kronor till 155,000 kronor, eller med 15,000 kronor; kommande, i händelse af bifall härtill, anslagstiteln landsstaterna i länen (däraf 140,000 kronor reservationsanslag) med följande ändrade lydelse: »landsstaterna i länen (däraf 155,000 kronor reservationsanslag)» att höjas från 2,728,275 kronor till 2,743,275 kronor, eller med 15,000 kronor.

Ang. höjning af anslaget till extra biträden m. m.

[1.]

Den utredning, som till stöd för berörda framställning återopats, innefattas i det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1905, sid. 2—5.

Den förebragta utredningen utvisar, att en höjning af reservationsanslaget till arfvoden åt extra länsnotarier m. m. är af behofvet på-

kallad. Då emellertid inom den närmaste tiden förslag i fråga om länsstyrelsernas organisation lär vara att förvänta från den af Kungl. Maj:ts den 3 oktober 1902 tillsatta kommitté för afgifvande af utlåtande och förslag rörande regleringen af statens ämbetsverks och myndigheters löneförhållanden, och kommittén därvid icke lär underlåta att framlägga utredning och förslag äfven beträffande länsstyrelsernas behof af extra arbetskrafter och dessas aflöningsvillkor, synes höjningen af anslaget för närvarande böra begränsas till hvad som visats vara under den allra närmaste framtiden oundgängligen behöfligt. Enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas, torde för tillgodoseende af länsstyrelsernas anslagskraf för år 1905 utöfver anslagets nuvarande belopp erfordras tillhopa 8,750 kronor, däraf 1,000 kronor till lönefyllnad åt en extra länsbokhållare i Malmöhus län, 4,000 kronor för aflönande af ytterligare en extra länsnotarie och en extra länsbokhållare i Göteborgs och Bohus län samt 3,750 kronor för begärd höjning af de till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Malmöhus län och tre andra län anvisade medel. För mötande af dessa anspråk i den mån de befinnas vara på oafvisligt behof grundade, och då härutöfver möjligen kunna yppas nya anslagskraf, som icke skäligen kunna afvisas, har utskottet ansett förhöjningen böra bestämmas till ett afrundadt belopp af 10,000 kronor; och får alltså utskottet hemställa,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förvarande framställning, må höja det under anslaget till landsstaterna i länen uppförda reservationsanslag till arfvoden åt extra länsnotarier och öfriga extra biträden vid länsstyrelserna samt till vikariatsersättning under semester för därtill berättigade tjänstemän från 140,000 kronor till 150,000 kronor, eller med 10,000 kronor.

I händelse af bifall härtill, kommer anslagstiteln landsstaterna i länen (däraf 140,000 kronor reservationsanslag) med följande ändrade lydelse: »landsstaterna i länen (däraf 150,000 kronor reservationsanslag)» att höjas från 2,728,275 kronor till 2,738,275 kronor, eller med 10,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

2:o). Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att reservationsanslaget till expenser för allmänna arbeten måtte från och med år 1906 höjas från 35,000 kronor till 45,000 kronor, samt att reservationsanslaget till vägundersökningar måtte från och med år 1906 höjas från 40,000 kronor till 45,000 kronor.

Ang. höjning af reservationsanslagen till expenser för allmänna arbeten och till vägundersökningar.

[2.]

På grund af hvad till statsrådsprotokollet i detta ärende (sid. 5—11) blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, må från och med år 1906 höja

a) reservationsanslaget till expenser för allmänna arbeten från 35,000 kronor till 45,000 kronor, eller med 10,000 kronor; samt

b) reservationsanslaget till vägundersökningar från 40,000 kronor till 45,000 kronor, eller med 5,000 kronor.

I händelse af bifall härtill kommer anslagstiteln väg- och vattenbyggnadsstaten med följande ändrade lydelse: »väg- och vattenbyggnadsstaten (däraf två särskilda reservationsanslag, till expenser för allmänna arbeten och till vägundersökningar, hvartera å 45,000 kronor)» att höjas från 161,400 kronor till 176,400 kronor, eller med 15,000 kronor.

Postverket.

3:o). Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* medgifva, att för år 1905, under förutsättning att dyrtidstillägg i allmänhet komme att för samma år utgå, finge till de postinspektörer, som före 1903 års ingång tillträdt sina befattningar och som, i följd af upphörandet i sammanhang med den med samma års ingång vidtagna lönereglering för postverket af dittills till postinspektörerna utgående dyrtidstillägg, lidit inkomstminskning, utgå personliga aflöningsstillägg, motsvarande för enhvar af dem det till honom under år 1902 utgående dyrtidstillägg, samt att de belopp, som erfordrades för bestridande af dessa aflönings-

Ang. postverkets stater m. m.

[3.]

tillägg, finge utgå af postverkets öfverskottsmedel, *dels*, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 14 januari 1905 tillstyrkta ändringarna i postverkets stater, för år 1906 bestämna postverkets anslag, förslagsvis beräknadt, till 15,685,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen, hvarigenom anslaget till postverket skulle ökas med 582,000 kronor, *dels ock* medgifva, att såväl den behållna inkomsten af de under åren 1903 och 1904 af generalpoststyrelsen verkställda försäljningarna af äldre handlingar och makulerade frimärken som ock den behållning, hvilken framdeles kunde uppstå vid försäljning af postverket tillhörig makulatur och sådana äldre handlingar jämte därå anbragta makulerade frimärken, till hvilkas afyttrande generalpoststyrelsen erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd, finge öfverlämnas till den i 26 § af kungl. instruktionen för styrelsen den 31 december 1902 omförmälda kassa för understöd åt änkor och barn efter personer, som varit vid postverket anställda.

Slutsummorna af de för år 1906 föreslagna staterna, jämförda med de för innevarande år af Kungl. Maj:ts fastställda, äro, enligt hvad åberopade statsrådsprotokollet gifver vid handen, följande:

	år 1905	år 1906
aflöningsstaten	kr. 7,583,350: —	kr. 7,894,350: —
öfvergångsstaten	» 17,400: —	» 15,000: —
pensionsstaten	» 119,650: —	» 132,000: —
omkostnadsstaten	» 7,073,000: —	» 7,420,000: —
oförutsedda utgifter	» 150,000: —	» 50,000: —
afkortningar o. restitutioner m. m. »	159,600: —	173,650: —
	<hr/>	<hr/>
tillsammans	kr. 15,103,000: —	kr. 15,685,000: —

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredning inhämtas, att de föreslagna ändringarna i de särskilda staterna afsett:

Ökning.

Aflöningsstaten.

i anslaget till öfriga postförvaltare vid fullständiga fasta postanstalter	kronor 26,000: —
Transport	kronor 26,000: —

	Transport kronor	26,000: —	
i anslaget till aflönande af poststationsföreståndare	»	120,000: —	
i anslaget till aflönande af extra biträden vid distriktsförvaltningarna och postanstalterna ..	»	30,000: —	
i anslaget till arfvoden åt extra postbetjante och till hushyresbidrag för en del betjante ..	»	100,000: —	
i anslaget till arfvoden åt ordinarie postbetjante för tjänstgöring såsom förmän m. m.	»	35,000: —	kronor 311,000: —

Pensionsstaten.

genom af Kungl. Maj:t beviljade nya pensioner	kronor	23,325: —
---	--------	-----------

Omkostnadsstaten.

i anslaget till felräkningspennin- gar	kronor	10,000: —	
i anslaget till expensutgifter ..	»	100,000: —	
i anslaget till traktamenten för postbetjante	»	17,000: —	
i anslaget till postbetjantes be- klädnad och beväring	»	30,000: —	
i anslaget till postföringskostnad vid befordran å järnväg	»	100,000: —	
i anslaget till postföringskostnad vid befordran å landsväg och inom postanstalternas områ- den samt till landtbrefbäring ..	»	75,000: —	
i anslaget till tillverkning af frimärken, frankotecken, bref- kort och kortbref	»	20,000: —	
i anslaget till diverse utgifter ..	»	15,000: —	kronor 367,000: —
			Transport kronor 701,325: —

Transport kronor 701,325: —

Afkortningar och restitutioner m. m.

höjning af anslaget med ..... kronor 14,050: —
 Summa ökning kronor 715,375: —

Minskning.

Öfvergångsstaten.

besparing med ..... kronor 2,400: —

Pensionsstaten.

besparing med ..... kronor 10,975: —

Omkostnadsstaten.

i anslaget till förhyrande af för postverket erforderliga lägenheter samt till bestridande af utgifterna för posthusens underhåll m. m. .... kronor 20,000: —

Oförutsedda utgifter.

minskning af anslaget med ..... kronor 100,000: —

Summa minskning kronor 133,375: —

Om från summan af ökningen ..... kronor 715,375: —

drages summan af minskningen ..... » 133,375: —

erhålles det belopp af kronor 582,000: —

hvarmed enligt Kungl. Maj:ts förslag postverkets utgiftsstaten skulle komma att för år 1906 på det hela ökas.

Postmedlen, som i riksstaten för innevarande år uppförts med 16,245,000 kronor, hafva för år 1906 beräknats till 16,770,000 kronor. Då, på sätt ofvan angifvits, postverkets utgifter enligt staterna för år 1906 af Kungl. Maj:t beräknats till 15,685,000 kronor, skulle alltså inkomsterna komma att öfverstiga utgifterna med 1,085,000 kronor.

De skäl, som ligga till grund för Kungl. Maj:ts här ofvan omförmälda framställningar, innefattas i departementschefens anförande till statsrådsprotokollet, sid. 12—43.

I sammanhang med ofvan omförmälda förslag har utskottet till behandling förehått en af herr *J. Eriksson* i Vallsta inom Andra Kam-maren väckt motion (n:o 112), hvari föreslagits, att Riksdagen ville från 1906 års början och framgent under hennes återstående lifstid till-dela förra föreståndaren vid Färila poststation i Gäfleborgs län Erika Elisabeth Holmstedt, ett årligt ålderdomsunderstöd eller pension af 300 kronor, enligt villkor och bestämmelser, som af Riksdagen kunde när-mare beslutas.

I fråga om de skäl, på hvilka berörda förslag grundats, får ut-skottet hänvisa till motionen.

Emot Kungl. Maj:ts förslag, att, under angifven förutsättning, personliga aflöningsstillägg skulle för år 1905 — i likhet med hvad under år 1904 ägt rum — utgå till vissa postinspektörer, har utskottet icke funnit anledning till erinran, men har velat uttala den mening, att sådant personligt aflöningsstillägg icke bör tillkomma ifrågavarande postinspektörer utöfver den tid, som det dem före år 1903 gifna för-ordnande omfattar.

Förslaget att, för upptagande i aflöningsstaten af 10 vakanta post-kontor, tillhörande fjärde aflöningsklassen, öka anslaget till öfriga post-förvaltare vid fullständiga fasta postanstalter med 26,000 kronor, lika-som öfriga i statsverkspropositionen framställda förslag till höjningar i anslag å aflöningsstaten synas, såsom betingade af poströrelsens utveck-ling och öfverensstämmande med af Riksdagen förut antagna grunder för postverkets utgifter, böra vinna Riksdagens bifall.

Kungl. Maj:ts förslag om minskning i anslaget till öfvergångs-staten, om upphörande af vissa under pensionsstaten uppförda anslag och om uppförande å samma stat af nya pensioner har icke föranledt någon anmärkning från utskottets sida.

Hvad angår herr Erikssons ofvan omförmälda förslag om årligt

ålderdomsunderstöd eller pension åt förra poststationsföreståndaren Erika Elisabeth Holmstedt har utskottet inhämtat, att Erika Elisabeth Holmstedt i januari månad 1903 hos Kungl. Maj:t gjort framställning om erhållande af ett årligt understöd, i form af pension eller gratifikation, under sin återstående liftid, att generalpoststyrelsen den 3 februari samma år öfver denna framställning afgifvit infordradt utlåtande och därvid, bland annat, med framhållande att de i ärendet upplysta förhållandena icke kunde för sökanden grundlägga någon rätt till erhållande af årligt understöd eller pension, såsom sin åsikt uttalat, att det stora antalet poststationer, uppgående till 2,631, gjorde det betänkligt att för de af en person såsom poststationsföreståndare bestridda göromål tilldela denne af postmedel, under en eller annan form, annan ersättning än den, som för tjänstgöringstiden varit i vederbörlig ordning bestämd, äfvensom erinrat, att icke heller tillförene understöd af postmedlen åt f. d. poststationsföreståndare i denna hans egenskap medgifvits, samt att Kungl. Maj:t vid detta ärendes föredragning den 27 mars 1903 funnit ansökningen icke till någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd föranleda.

På de skäl, generalpoststyrelsen i sitt omförmälda utlåtande anfört, anser sig utskottet böra afstyrka herr Erikssons ifrågavarande motion.

Emot Kungl. Maj:ts förslag om bestämmande af beloppen af dels de under omkostnadsstaten uppförda förslagsanslagen, dels ock anslagen till oförutsedda utgifter samt till afkortningar och restitutioner har utskottet icke funnit anledning till någon erinran.

I anledning af det ifrågasatta medgifvandet om öfverlämnande till den i 26 § af nu gällande instruktion för generalpoststyrelsen omförmälda understödskassa af den behållna inkomsten å försäljning af makulatur, äldre handlingar och makulerade frimärken, har utskottet beträffande nämnda kassa inhämtat: att kassan bildats på det sätt, att i den af Kungl. Maj:t den 5 december 1873 fastställda förnyade instruktion för generalpoststyrelsen, § 43 mom 2, blifvit stadgadt, att såväl böter för förseelser vid försändelsers aflämnande till postbefordran, som ock de vites- och bötesmedel, som af generalpoststyrelsen jämlikt §§ 38 och 42 i samma instruktion för andra förseelser ådömdes posttjänstemän, poststationsföreståndare eller postbetjänte, skulle till hälften fördelas mellan angifvaren och en särskild kassa, afsedd att bereda understöd åt änkor och barn efter personer, som varit i postverket anställda, hvarefter generalpoststyrelsen genom cirkulär den 7 februari 1874 meddelat allmänna bestämmelser angående uppbörden af berörda vites- och bötesmedel samt bildandet och förvaltandet af understöds-

kassan och tillika föreskrifvit, att kassans medel skulle tills vidare omhänderhafvas af förvaltaren af postverkets hufvudkassa, hvilken skulle öfver understöds-kassans medel föra särskild räkenskap; att generalpoststyrelsen den 23 november 1883 förordnat, att den särskilda räkenskapen rörande understöds-kassan skulle, efter verkställd granskning å styrelsens kameralbyrå, åtfölja postverkets hufvudbok, när densamma från styrelsen aflämnades till kammarrätten för granskning; att, sedan generalpoststyrelsen i skrifvelse till Kungl. Maj:t meddelat, bland annat, att understöds-kassan vid 1885 års utgång ägde allmänna hypoteks-bankens 4 $\frac{1}{2}$ procents obligationer till nominellt belopp af 24,400 kronor förutom 1,672 kronor 70 öre, som innestode i Stockholms läns sparbank, Kungl. Maj:t genom beslut den 28 maj 1886 medgifvit, att understöd från kassan, som fortfarande skulle stå under generalpoststyrelsens förvaltning, därefter finge årligen utdelas, samt i afseende härå vidare förordnat, att ansökningar om understöd från kassan borde årligen till generalpoststyrelsen inlämnas före utgången af december månad samt att, efter det i början af nästföljande året kassans räkenskap för det förflutna året avslutats och å generalpoststyrelsens kameralbyrå behörigen granskats, styrelsen skulle äga att af behållna räntemedlen för föregående år utdela understöd bland de i behof stadda änkor och barn efter ej mindre ämbets- och tjänstemän i postverket än äfven postbetjante, hvilka styrelsen ansåge böra därtill ifrågakomma, med iakttagande dels att till kassans kapitaltillgång skulle utöfver inflytande bötes- och vitesmedel årligen läggas minst en femtedel af behållna ränteinkomsten, dels att understöd tills vidare finge utgå med högst 100 kronor för änka och 50 kronor för hvarje barn, dels att understöd ej finge lämnas åt barn, som uppnått femton års ålder, dels ock att de vederbörande tilldelade understöd borde med hela beloppet på en gång utbetalas; att generalpoststyrelsen den 30 november 1887 till efterrättelse för förvaltaren af postverkets hufvudkassa föreskrifvit, att de medel, som inflöte till kassan, skulle af bemålde förvaltare insättas i postsparbanken samt att, så snart de för kassans räkning i postsparbanken innestående medel uppginge till 1,000 kronor, förvaltaren hade att ofördrojligen därom göra anmälan hos styrelsen; att generalpoststyrelsen den 15 juni 1898 förordnat, att inventering af kassans tillgångar skulle för framtiden verkställas af chefen för styrelsens kameralbyrå vid utgången af hvarje kaledenderår i samband med inventering af hufvudpostkassan; att genom §§ 26 och 69 i den af Kungl. Maj:t den 31 december 1902 för generalpoststyrelsen utfärdade instruktion bestämmelser, i hufvudsak liknande dem uti 1873 års

instruktion, vore meddelade rörande vissa böters och vitens öfverlämnande till kassan; samt att kassans tillgångar vid 1902 års slut utgjort 47,988 kronor 86 öre.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet finnas angifna, och då erforderliga åtgärder för kontroll å ifrågavarande kassas förvaltning synas vara vidtagna, anser sig utskottet böra tillstyrka hvad af Kungl. Maj:t i nu förevarande afseende blifvit föreslaget.

Under återopande af hvad sålunda blifvit anfördt, får utskottet hemställa,

att Riksdagen i enlighet med hvad af Kungl. Maj:t föreslagits och med afslag å herr Erikssons ofvanberörda motion, må

a) medgifva, att för år 1905, under förutsättning att dyrtidstillägg i allmänhet kommer att för samma år utgå, må till de postinspektörer, som före 1903 års ingång tillträdtt sina befattningar och som i följd af upphörandet i sammanhang med den med samma års ingång vidtagna lönerreglering för postverket af dittills till postinspektörerna utgående dyrtidstillägg lidit inkomstminskning, utgå personliga aflöningstillägg, motsvarande för enhvar af dem det till honom under år 1902 utgående dyrtidstillägg, samt att de belopp, som erfordras för bestridande af dessa aflöningstillägg, må utgå af postverkets öfver-skottsmedel;

b) med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1905 föreslagna ändringar i postverkets stater, för år 1906 beräkna dessa stater till följande belopp:

aflöningsstaten	7,894,350: —
öfvergångsstaten	15,000: —
pensionsstaten	132,000: —
omkostnadsstaten	7,420,000: —
oförutsedda utgifter	50,000: —
afkortningar och restitutioner m. m. ...	173,650: —

tillsammans kronor 15,685,000: —

och sålunda bestämma postverkets anslag för år 1906, förslagsvis beräknadt, till 15,685,000 kronor, att utgå direkt af postmedlen; samt

c) medgifva, att såväl den behållna inkomsten af de under åren 1903 och 1904 af generalpoststyrelsen verkställda försäljningarna af äldre handlingar och makulerade frimärken som ock den behållning, hvilken framdeles kan uppstå vid försäljning af postverket tillhörig makulatur och sådana äldre handlingar jämte därå anbragta makulerade frimärken, till hvilkas afyttrande generalpoststyrelsen erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd, må öfverlämnas till den i 26 § af kungl. instruktionen för styrelsen den 31 december 1902 omförmälda kassa för understöd åt änkor och barn efter personer, som varit vid postverket anställda.

Vid bifall härtill kommer anslaget till postverket att ökas med 582,000 kronor.

4:o) Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 142) har herr *A. Hedin* — med förmälan, bland annat, att Riksdagen år 1899 beslutit öka postexpeditörsbefattningarnas lönegrader från två till fyra och därvid förklarat de nya, tredje och fjärde, lönegraderna vara »afsedda hufvudsakligen för kvinnliga expeditörer», att sedan Riksdagen år 1902 ökat antalet af dessa, de sämst aflönade tredje och fjärde lönegradernas platser med 35 i den tredje och 35 i den fjärde, alla de 35 tjänsterna i den tredje graden blifvit gifna åt manliga expeditörer, samt att, af förekommen anledning, generalpostdirektören förklarat uteslutandet af alla kvinnliga sökande från de 35 nya platserna i tredje lönegraden vara föranledt af en oklarhet i Riksdagens skrifvelse af år 1899 — anhållit, att statsutskottet ville, om möjligt, för Riksdagen framlägga förslag till undanröjande af den oklarhet, som i fullständigt mörker insvept orden »hufvudsakligen» etc.

Ang. befordringar inom poststaten.

I anledning af denna motion har utskottet från generalpoststyrelsen fått mottaga följande utredning:

»P. M.

I sammanhang därmed att *vid 1899 års riksmöte* Riksdagen medgaf ett betydligt antal nya postexpeditörsbefattningar, beslöts inrättande af två nya lönegrader för sådana befattningar, den 3:dje och den 4:de, hufvudsakligen afsedda för kvinnliga expeditörer och med lägre aflöning än de förutvarande 1:sta och 2:dra lönegraderna.

I fråga om anledningen till de nya lägre lönegradernas tillkomst framgår af riksdagshandlingarna, att, då kvinnliga expeditörer icke kunde i allo likställas med manliga i afseende å användbarhet inom postverket, ity att den kvinnliga tjänstemannapersonalen hvarken kunde tjänstgöra vid järnvägsposten eller vid mera kroppsansträngande sysslor och icke heller annat än undantagsvis påräknas vid skötandet af nattposterna, utan dessa besvärligare befattningar måste anförtros åt manlig personal, det icke syntes vara orättvist, om jämväl aflöningen för den ordinarie kvinnliga postpersonalen i regel blefve, likasom förhållandet redan var med aflöningen för de kvinnliga extra biträdena, satt något lägre än för den manliga personalen. Hvad särskildt ålderstilläggen angår, påpekades, att, då sådana tillägg till aflöningen vore dels en uppmuntran till fortsatt träget arbete, dels ock ett medel att fylla det behof af ökade inkomster, hvilket vanligen vid mera framskriden ålder uppstode för familjeförsörjare, allenast det förra af dessa skäl för ålderstillägget förefanns beträffande kvinnlig personal; hvadan ålderstilläggen för de ifrågavarande nya lönegraderna sattes till lägre belopp än för 1:sta och 2:dra lönegraderna.

Såsom i Riksdagens skrifvelse *den 15 maj 1902* n:o 155 omförmäles, grundade sig det af Kungl. Maj:t vid detta riksmöte framlagda förslag till omreglering af postverkets stat hufvudsakligen på betänkande af den post- och telegrafkommitté, som Kungl. Maj:t, i anledning af Riksdagens uttalanden i skrifvelsen den 14 maj 1899, tillsatt den 2 juni sistnämnda år.

Kommittén hade föreslagit inrättande af ytterligare 250 nya post-expeditörsbefattningar, däraf 15 på hvardera af 3:dje och 4:de lönegraderna. I sistnämnda hänseende yttrade kommittén, att, när kvinnliga extra biträden plägade, om och i den mån placeringsmöjligheter förefunnes, befordras till ordinarie tjänst i tur och ordning med de manliga, beräknadt i allmänhet efter tiden för antagande till extra ordinarie tjänstemän, borde allenast så stort antal tilläggas de kvinnliga lönegraderna, att denna befordringsgrund kunde upprätthållas, och då af de till tjänsteålder 250 äldsta bland de extra biträdena allenast ett mindre antal utgjordes af kvinnor, hade, på grund af gjorda beräkningar, kommittén ansett allenast 15 af de föreslagna nya befattningarna böra tilldelas 3:dje och 15 4:de lönegraden.

Emot den af kommittén angifna beräkningsgrunden ansåg sig Riksdagen, i sin skrifvelse den 15 maj 1902, endast böra anmärka, att antalet befattningar i 3:dje och 4:de lönegraderna, hvilka lönegrader icke vore uteslutande förbehållna den kvinnliga personalen, syntes böra be-

stämmas på sådant sätt, att sannolikhet förefunnes, att, äfven vid starkare tillströmning af kvinnliga extra biträden, befordran måtte kunna dessa beredas i tur och ordning med de manliga extra biträdena; och då alltså enligt Riksdagens åsikt hänsyn jämväl borde tagas till framtida befodringsförhållanden, i den mån de kunde på förhand beräknas, tilldelade Riksdagen, då den medgaf de begärda 250 nya postexpeditörsbefattningarna, 35 af dessa åt 3:dje och 35 åt 4:de lönegraden.

Af hvad sålunda anförts lärer oförtydligt framgå, att det varit meningen, att kvinnliga extra biträden, i den mån placeringsmöjligheter för dem förefinnas, skola till ordinarie postexpeditörer befordras allenast i tur och ordning med manliga extra biträden, och att det fördenskull måst förutsättas, att de hufvudsakligen för kvinnlig personal afsedda 3:dje och 4:de lönegraderna dock icke skulle vara uteslutande förbehållna den kvinnliga personalen.

Då nu vid tillsättning, såsom i slutet af år 1902, af ett betydligt antal postexpeditörstjänster det, med tillämpning af ofvannämnda befodringsgrund, befunnits, att af dem, som borde befordras, var ett större antal manliga extra biträden än att dessa alla kunde rymmas i grad öfver den 3:dje *), hafva naturligen för dem, som ej kunnat placeras i sådan högre grad, måst tagas i anspråk tillgängliga platser inom 3:dje och 4:de graderna; och enär af 1899 års riksdagsbeslut måste framgå, att i regel manlig postexpeditör skall hafva högre aflöning än kvinnlig, har ock ansetts, att i regel, och därest ej särskilda förhållanden förefunnes, manlig postexpeditör, som vid befordran ej kunde erhålla plats i högre grad, borde tilldelas plats i 3:dje lönegraden.

Där emellertid särskilda undantagsförhållanden förefinnas (såsom kvinnlig postexpeditörs tjänstgöring på mycket dyr ort eller då hennes tjänstgöring är af mera ansvarsfull beskaffenhet), anses, då fråga samtidigt förekommer om manlig och kvinnlig postexpeditörs placering, kvinnlig postexpeditör kunna sättas i 3:dje lönegraden, oaktadt därpå föranledes den manliga expeditörens placering i 4:de graden tills vidare och intill dess möjlighet till hans uppflyttning yppar sig.

För närvarande äro placerade
i 3:dje lönegraden: 9 manliga och 76 kvinnliga postexpeditörer;

*) Af de sökande till de lediga 244 postexpeditörstjänsterna, hvilka voro i tur och ordning att befordras, voro 213 män och 31 kvinnor. Då nu af dessa tjänster funnos att besätta i 1:sta och 2:dra graderna 176 platser, men 213 män voro i tur och ordning att befordras, måste åt de öfriga 37 manliga sökandena beredas platser i lägre grad.

i 4:de lönegraden: 10 manliga och 67 kvinnliga postexpeditörer, hvarjämte 8 platser i 4:de graden äro vakanta.»

Då af hvad sålunda blifvit meddeladt angående fördelningen mellan manliga och kvinnliga postexpeditörer af platserna inom tredje och fjärde lönegraderna framgår, att dessa numera hufvudsakligen innehafvas af kvinnor, får utskottet, utan att i öfrigt ingå i pröfning af hvad i promemorian blifvit anfördt, hemställa,

att herr Hedins förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Telegrafverket.

Ang. telegraf-
verkets stater
m. m.

[4.]

5:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att *dels* godkänna i statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 14 januari 1905 intaget förslag till ändrad lydelse af 2, 3 och 4 §§ i det af Kungl. Maj:t genom nådig kungörelse den 6 juni 1902 fastställda aflöningsreglemente för tjänstemän och betjante vid telegrafverket, *dels* medgifva, att extra biträdet hos telegrafstyrelsen Fredrika Charlotta Eugenia Hjelm finge från och med månaden näst efter den, under hvilken Hjelm erhöle entledigande från sin anställning hos telegrafstyrelsen, under sin återstående listid af telegrafverkets medel uppbära ett årligt understöd till belopp af femhundra kronor, att utbetalas i den ordning, som gäller för fyllnadspensioner från telegrafverket; att för telegrafverkets behof för ett pris af 300,000 kronor finge inköpas i statsrådsprotokollet omförmäld fastighet i Gäfle, hvare telegrafverket nu har förhyrda lokaler; att för utvidgning af telegrafverkets lokaler i Stockholm finge reserveras ett belopp af 100,000 kronor; samt att för anskaffande af lokaler i landsorten för telegrafverkets behof finge reserveras ett belopp af 100,000 kronor; *dels ock*, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet tillstyrkta ändringarna i telegrafverkets stater, för år 1906 bestämma telegrafverkets anslag, förslagsvis beräknadt till 7,900,000 kronor, att utgå direkt af telegrafmedlen, hvarigenom anslaget till telegrafverket skulle ökas med 540,000 kronor.

Ofvan omförmälda §§ i aflöningsreglementet för tjänstemän och betjante vid telegrafverket skulle enligt det nu föreliggande förslaget erhålla följande ändrade lydelse:

§ 2.

För åtnjutande af den i stat uppförda aflöning och därtill hörande förhöjning efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning gälla följande allmänna bestämmelser:

för tjänstemän och betjante i telegrafstyrelsen:

att tjänsteman eller betjant skall vara underkastad den vidsträcktare tjänstgöringsskyldighet eller jämkning i åligganden, som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af styrelsen eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad, samt i sådant hänseende vara förpliktad att, med bibehållande af den tjänstegrad och aflöning, han innehar, efter förändrad arbetsordning sköta de med befattningen förenade göromål;

att med befattning i styrelsen icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen i styrelsen;

att tjänsteman i lägsta lönegraden är skyldig att hos styrelsen tjänstgöra å den särskilda befattning inom graden, där styrelsen, till befordrande af arbetets oafbrutna gång, finner honom lämplig och behöflig;

att tjänstgöringspenningar få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester *eller* — *beträffande vaktbetjant* — *sådan kostnadsfri ledighet, som i 3 § omförmäles*, men skola för den tid, *befattningens innehafvare* eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att den, som af sjukdom hindras att sin befattning förrätta, äger uppbära hela lönen, men att den, som undfår ledighet för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, eller från tjänstgöring i behörig ordning afstänges, eller eljest är lagligen förhindrad att befattningen sköta, kan förpliktas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att, vid sjukdomsförfall eller när det erfordras till följd af tjänstresor eller för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning i styrelsen, densamma, emot åtnjutande i förstnämnda fall af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar men eljest af däremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår;

att emellertid, därest byråchef till följd af tjänsteresa eller för handläggning af särskilda ärenden är under allenast några få dagar hindrad att sköta sin befattning, tjänsteman af lägre grad skall vara pliktig att utan särskild ersättning sköta de till byråchefsbefattningen hörande löpande göromål;

att, därest förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af befattning i samma lönegrad är i stat medgifven, tidpunkten

för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under villkor att innehafvaren under mera än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjutit semester eller — *beträffande vaktbetjänt* — *sådan kostnadsfri ledighet, som i 3 § omförmäles*, och

för andra förhöjningen, om sådan äger rum, efter ytterligare fem år, på samma villkor,

under iakttagande, hvad såväl den ena som den andra förhöjningen angår, däraf, att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagaren därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller förordnande i följd af frågan om verkets omorganisation i anledning af telefonväsendets tillkomst; samt

att tjänsteman eller betjänt i styrelsen skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjänstår vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension från befattningen afgå, Kungl. Maj:t eller telegrafstyrelsen, om det tillkommer styrelsen att afskedet utfärda, dock obehaget att låta med detsamma anstå, därest och så länge den pensionsberättigade prövas kunna i befattningen på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå; skolande pensionen utgå dels från telegrafverkets pensionsinrättning enligt det för denna inrättning gällande reglemente, dels ock med erforderligt fyllnadsbelopp af telegrafverkets medel;

för tjänstemän och betjante vid distriktsförvaltningarna och stationerna:

att tjänsteman skall vara underkastad icke allenast den utvidgade eller förändrade tjänstgöring, utan ock — med undantag för telegrafdirektör och telefondirektör — den förflyttning till annan tjänstgöringsort

eller annan befattning af motsvarande tjänstegrad och med enahanda aflöning å stat, som kan varda honom i behörig ordning ålagd, samt vaktbetjänt vara pliktig underkasta sig den förändring i tjänstgöring och den förflyttning till annan tjänstgöringsort, som honom i behörig ordning ålägges;

att med befattning af ifrågavarande slag icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den befinnes icke vara hinderlig för fullgörandet af tjänstgöringen i verket;

att tjänstgöringspenningar och sportler få uppbäras endast för den tid, befattnings innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit semester eller — *beträffande vaktbetjänt* — *sådan kostnadsfri ledighet, som i 4 § omförmäles*, men skola för den tid, befattnings innehafvare eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som uppehållit befattningen;

att, därest ledighet på grund af sjukdom åtnjutes under högst tre månader af ett och samma kalenderår, den tjänstledige äger uppbära hela lönen eller i de fall, där aflöningen är fördelad i arfvode och tjänstgöringspenningar, hela arfvodet, men att under ledighet, som på grund af sjukdom åtnjutes utöfver nämnda tid, det ankommer på styrelsen att bestämma, huruvida, jämte tjänstgöringspenningar och sportler, äfven någon del af lönen eller arfvodet, dock ej mera än tredjedelen däraf, bör af den tjänstledige afstås;

att under ledighet, som åtnjutes för svag hälsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, under afstängning från tjänstgöring eller under eljest förekommande lagligt tjänsteförhinder, den tjänstledige kan af styrelsen förpliktas att, utöfver tjänstgöringspenningar och sportler, afstå så mycket af lönen eller arfvodet, som för befattningens uppehållande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att, därest emellertid tjänsteman eller betjänt i följd af kroppsskada, ådragen under tjänsteutöfning, blifvit tills vidare oförmögen till tjänstgöring, må, såsom undantag från hvad ofvan är stadgadt, aflöningen å stat kunna, efter styrelsens bepröfvande, till honom utgå oakkortad under högst sex månader; ankommande däremot på pröfning af Kungl. Maj:t till huru stor del aflöning kan böra till den skadade utgå efter omförmälda tid af sex månader;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning vid distriktsförvaltning eller station, den samma bestrida, dock ej längre tid än sammanlagdt tre månader under ett och samma kalenderår; ägande han, om förordnandet erfordras till

följd af sjukdomsförfall, åtnjuta, i stället för egna tjänstgöringspenningar, de med den tjänstlediges befattning förenade tjänstgöringspenningar, men, då förordnandet erfordras för beredande af semester, allenast den honom eljest tillkommande aflöning;

att, i fråga om rätt till förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af tjänst, tjänstemännen skola anses tillhöra följande fyra grupper, nämligen:

första gruppen: telegraf-, telefon- och linjedirektörer äfvensom kommissarier af 1:a klass;

andra gruppen: kommissarier af 2:a och 3:e klass, linjeingenjörer, kontrollörer, kommissarier af 4:e klass och kassörer;

tredje gruppen: assistenter och manliga bokhållare;

fjärde gruppen: telegrafister, kvinnliga bokhållare och vaktföreståndare samt interurbantelefonister;

att tidpunkten, då tjänsteman kan komma i åtnjutande af första förhöjningen, skall inträda fem år och tidpunkten, då han kan komma i åtnjutande af andra förhöjningen, tio år, sedan han tillträdtt innehafvande tjänst eller tjänst, tillhörande samma grupp;

att tjänsteman, som före 1902 års utgång tillträdtt tjänst af ifrågasvarande slag, skall, beträffande rätt till förhöjning af lönen efter nyssnämnda tidpunkt, anses hafva vid detta tillträde inträddt i den aflöningsgrupp, som befattningen från 1903 års början tillhör;

att för öfrigt, hvad hvar och en af de omförmälda löneförhöjningarna angår, skall iakttagas: att tjänsteman under mera än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna dylik förhöjning, med godt vitsord bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, samt att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börande löntagare därvid tillgodoräknas den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från hans tillträde till befattningen, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller förordnande i följd af frågan om verkets omorganisation i anledning af telefonväsendets tillkomst; och länder särskildt till efterrättelse, att kommissarie af första klass bör tillgodoräknas den tid, som förflutit från hans tillträde till kommissariebefattning af 1:a klass enligt hittillsvarande stat;

att likväl tjänsteman, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af löneförhöjning, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder

som berättigar honom till nedannämnda pension, icke må samma förhöjning tillträda;

att enhvar, som med eller efter 1903 års ingång tillträder befattning såsom tjänsteman vid telegrafverkets distriktsförvaltningar eller stationer, skall vara pliktig att underkasta sig nu gifna villkor och bestämmelser;

att till de nuvarande innehafvare af dylika befattningar, hvilka före den 1 mars 1903 förklara, att de icke vilja underkasta sig nämnda års aflöningsstat samt dessa villkor och bestämmelser och som icke lagligen kunna därtill förbindas, aflöningsförmåner skola utgå enligt för dem nu gällande grunder;

att vaktbetjänte må tillträda medgifvet aflöningsstillägg respektive fem och tio år efter det de tillträdt ordinarie vaktbetjäntbefattning vid telegrafverket;

att för öfrigt, hvad hvart och ett af de nyss omförmälda tilläggen angår, skall iakttagas: att vaktbetjänt under mera än fyra femtedelar af den tjänstetid, som erfordras för att vinna rätt till tillägget, med godt vitsord bestridt innehafvande tjänst, dock *att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit sådan kostnadsfri ledighet, som i 4 § omförmäles*, samt att den högre aflöningen ej får tillräddas förr än vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd;

att likväl vaktbetjänt, som, då han intjänat stadgad tid för erhållande af aflöningsstillägg, redan uppnått den lefnads- och tjänsteålder, som berättigar honom till nedannämnda pension, icke må samma tillägg tillträda;

att, om vaktbetjänt i 1:a graden, hvilken intjänat ett eller båda aflöningsstilläggen, förflyttas till 2:a graden, aflöningsstillägg skola till honom utgå med de lägre belopp, som för sistberörda grad bestämts, men att däremot till vaktbetjänt, som uppflyttats till 1:a från 2:a graden, aflöningsstillägg skola utgå med de för 1:a graden bestämda högre belopp; samt

att tjänsteman eller betjänt vid distriktsförvaltning eller station skall efter uppnådda sammanlagda 95 lefnads- och tjänstår vara förpliktad att med oafkortad lön såsom pension från befattningen afgå, Kungl. Maj:t eller telegrafstyrelsen, om det tillkommer styrelsen att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, därest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i befattningen på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå; skolande pensionen utgå dels från telegrafverkets pen-

sionsinrättning enligt det för denna inrättning gällande reglemente, dels ock med erforderligt fyllnadsbelopp af telegrafverkets medel, och skall jämväl iakttagas, att, om betjänt enligt reglementet för pensionsinrättningen är berättigad till högre pension än lönens belopp, den högre pensionen må till honom utgå.

§ 3.

Tjänstemännen i telegrafstyrelsen äga årligen, när sådant utan hinder för göromålsens behöriga gång kan ske, åtnjuta semester, generaldirektören, byråcheferna och tjänstemännen af 2:a lönegraden en hvar under en och en half månad samt tjänstemännen af lägsta lönegraden en hvar under en månad.

Hos telegrafstyrelsen anställd vaktbetjänt må kunna tilldelas ledighet under högst femton dagar under ett och samma kalenderår med bibehållande af sin aflöning.

§ 4.

Semester af en månad årligen må af tjänsteman vid distriktsförvaltning eller station åtnjutas, i den mån sådant pröfvas kunna ske utan hinder för göromålsens gång.

Tjänsteman, som har sig anförtrodd uppbörd eller kontroll å uppbörd, är pliktig att å tid af året, som af vederbörande öfverordnade myndighet bestämmes, begagna sig af semester.

Vid distriktsförvaltning eller station anställd vaktbetjänt må kunna tilldelas ledighet under högst femton dagar under ett och samma kalenderår med bibehållande af sin aflöning.

Slutsummorna af de för de för år 1906 föreslagna staterna, jämförda med de för innevarande år af Kungl. Maj:t fastställda, äro, enligt hvad åberopade statsrådsprotokollet gifver vid handen, följande:

	år 1905.	år 1906.
aflöningsstaten	kr. 2,954,900: —	kr. 3,059,750: —
pensions- och understödsstaterna	» 272,980: —	» 277,480: —
omkostnadsstaten	» 2,393,720: —	» 2,629,620: —
ränta och amortering	» 1,581,200: —	» 1,594,400: —
fastigheter	» 150,000: —	» 319,000: —
telegraflinjebyggnader	» 7,200: —	» 19,750: —
tillsammans	kr. 7,360,000: —	kr. 7,900,000: —

Af den i statsrådsprotokollet lämnade utredning inhämtas, att det belopp, 540,000 kronor, hvarmed enligt Kungl. Maj:ts förslag telegrafverkets utgiftsstaten skulle komma att för år 1906 på det hela ökas, på följande sätt fördelats på de särskilda staterna:

Aflöningsstaten

å anslaget för stationerna	kr. 4,750: —	
å anslaget till ålderstillägg för telegrafstyrelsens personal	» 900: —	
å anslaget till ålderstillägg för distriktsförvaltningarnas personal	» 1,800: —	
å anslaget till arfvoden till extra ordinarie tjänstemän, vikariatsersättning m. m. för styrelsen	» 15,000: —	
å d:o d:o för stationerna	» 60,900: —	
å anslaget till extra ordinarie vaktbetjante, vikariatsersättning m. m.	» 21,500: —	kr. 104,850: —

Pensions- och understödsstaterna

genom uppförande i staten af ett årligt understöd åt extra biträdet hos telegrafstyrelsen Fredrika Charlotta Eugenia Hjelm	kr. 500: —	
å anslaget till fyllnadspensioner	» 4,000: —	kr. 4,500: —

Omkostnadsstaten

å anslaget till stationers och linjers underhåll	kr. 135,000: —	
å anslaget till blanketter, telefonkataloger, skrifmaterialier, böcker, renskrifning m. m.	» 15,000: —	
å anslaget till hyror	» 10,000: —	
å anslaget till eldning, belysning och städning	» 26,000: —	
	Transport	kr. 186,000: — kr. 109,350: —

	Transport	kr. 186,000:—	kr. 109,350:—
å anslaget till postporto	»	5,000:—	
å anslaget till beklädnad	»	16,000:—	
å anslaget till inköp och underhåll af inventarier, verktyg m. m.	»	25,000:—	
å anslaget till frakt- och transportkostnader	»	3,000:—	
å anslaget till Sveriges bidrag till underhållet af internationella telegrafbyrå i Bern	»	500:—	
å anslaget till diverse utgifter	»	400:—	kr. 235,900:—

Ränta och amortering

höjning af anslaget med ..... kr. 13,200:—

Fastigheter

höjning af anslaget med ..... kr. 169,000:—

Telegraflinjebyggnader

höjning af anslaget med ..... kr. 12,550:—

Summa kr. 540,000:—

Telegrafmedlen, som i rikstaten för innevarande år uppförts med 7,500,000 kronor, hafva för år 1906 beräknats till 8,000,000 kronor. Då, på sätt ofvan angifvits, telegrafverkets utgifter enligt staterna för år 1906 af Kungl. Maj:t beräknats till 7,900,000 kronor, skulle alltså inkomsterna komma att öfverstiga utgifterna med 100,000 kronor.

Den utredning, på hvilken Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande framställningar grundats, innefattas i statsrådsprotokollet, sid. 44—81.

Förslaget om godkännande af vissa ändringar i gällande aflöningsreglemente för telegrafverket afser att bereda de ordinarie vaktbetjände hos telegrafstyrelsen samt vid telegrafverkets distriktsförvaltningar och

stationer, som däraf äro i behof, ledighet under högst femton dagar af ett och samma kalenderår med bibehållande af sin aflöning. Vid 1904 års riksdag begärde Kungl. Maj:t, för beredande af kostnadsfri ledighet åt postverkets samtliga ordinarie betjante, ökning i det för, bland annat, detta ändamål afsedda anslaget till traktamenten för postverkets vaktbetjante, bland hvilka de vid distrikts- och lokalförvaltningarna anställda förut varit i åtnjutande af dylik förmån, i den mån ett i sådant afseende till vikariers ersättning anvisadt anslag af 16,000 kronor kunnat förslå. Riksdagen, som ansåg sig icke böra godkänna en sådan utsträckning af ifrågavarande förmån, som den kungl. propositionen syntes innebära, medgaf med afseende å jämväl föreslagen ökning i antalet vaktbetjante och för att den ifrågavarande förmånen måtte kunna i ej obetydlig mån utvidgas, att det belopp, som finge för ändamålet användas för betjante vid postverkets distrikts- och lokalförvaltningar, finge bestämmas till högst 25,000 kronor.

I öfverensstämmelse med omförmälda, af 1904 års Riksdag fattade beslut rörande betjante vid postverket anser utskottet, att möjlighet till erhållande af semester bör beredas äfven de vid telegrafverkets distrikts- och lokalförvaltningar anställda betjante, som däraf äro i behof, men att däremot någon rätt till semester icke bör tillerkännas de hos telegrafstyrelsen anställda vaktbetjante. Under förutsättning af bifall härtill och då beredandet af semester åt betjante inom telegrafstaten icke synes böra föranleda större kostnad än hvad med hänsyn till deras antal motsvarar utgifterna för semester åt postbetjante, bör ifrågavarande kostnad för semester åt betjante inom telegrafverket, hvilken af telegrafstyrelsen enligt de i dess förslag angifna grunder ansetts icke kunna komma att uppgå till 1,500 kronor årligen, icke öfverskrida 1,000 kronor årligen. Någon nedsättning i anslaget till arfvoden till extra ordinarie vaktbetjante, vikariatsersättning m. m. synes emellertid, då detta anslag är af förslagsanslags natur, icke behöfva företagas.

I öfverensstämmelse med hvad i postverkets aflöningsreglemente finnes föreskrifvet, synes däremot bestämmelse i aflöningsreglementet för telegrafverket, § 4, böra införas därom, att ifrågavarande kostnad icke får öfverstiga det därför beräknade beloppet. I händelse att den af utskottet i förevarande ämne uttalade uppfattning vinner Riksdagens bifall, bör hvarken i den del af § 2 i aflöningsreglementet, som afser tjänstemän och betjante i telegrafstyrelsen, eller i § 3 af samma reglemente vidtagas någon ändring, hvaremot de föreslagna ändringarna i den del af § 2, som afser tjänstemän och betjante vid distriktsförvalt-

ningarna och stationerna, synas böra af Riksdagen godkännas. Tredje stycket af § 4 bör enligt utskottets mening erhålla följande lydelse:

»Vid distriktsförvaltning eller station anställd vaktbetjänt må kunna, i den mån i sådant afseende till vikariers ersättande beräknadt belopp förslår, tilldelas ledighet under högst femton dagar under ett och samma kalenderår med bibehållande af sin aflöning.»

Kungl. Maj:ts framställning angående årligt understöd af 500 kronor åt extra biträdet hos telegrafstyrelsen Fredrika Charlotta Eugenia Hjelm anser sig utskottet, på grund af hvad i statsrådsprotokollet därom anförts, böra förorda.

Det förslag om inköp för telegrafverkets behof af fastigheten n:o 12 i tredje kvarteret i staden Gäfle med därå uppförd byggnad, som innefattades i den till 1904 års Riksdag aflåtna statsverkspropositionen, afslogs af Riksdagen, som i skrifvelse till Kungl. Maj:t den 20 maj 1904 såsom skäl för sitt beslut i ämnet anförde, att hvad i statsrådsprotokollet blifvit anfördt icke syntes lämna tillräcklig ledning för bedömande af byggnadens beskaffenhet och möjligheten att inom densamma för framtiden bereda fullt ändamålsenliga lokaler för både telegraf- och postverket samt att dessutom inköpspriset för fastigheten syntes vara väl högt; och borde det därför enligt Riksdagens åsikt tagas i öfvervägande, huruvida icke behofvet af telegraf- och postlokaler i Gäfle snarare borde tillgodoses genom inköp af annan tomt och uppförande därstädes af ny byggnad för telegraf- och postverkens behof, hvorigenom tvifvelsutän större säkerhet skulle vinnas för lokalernas lämplighet för deras ändamål.

Då emellertid en tillfredsställande utredning med afseende å byggnadens beskaffenhet och ändamålsenlighet nu synes föreligga samt, efter det priset å fastigheten blifvit nedsatt med 50,000 kronor, det föreslagna köpet numera synes kunna äfven från ekonomisk synpunkt förordas, har utskottet ansett sig böra hemställa om bifall till den af Kungl. Maj:t i ämnet nu gjorda framställningen.

Likaledes anser utskottet förslagen om reserverande af medel dels för utvidgning af telegrafverkets lokaler i Stockholm, dels ock för anskaffande af lokaler i landsorten för telegrafverkets behof vara på goda skäl grundade och böra af Riksdagen bifallas.

Hvad härefter angår de föreslagna ändringarna i telegrafverkets stater, har utskottet funnit sig böra förorda såväl Kungl. Maj:ts förslag att, för beredande af ordinarie anställning åt fem telegramsortere i Göteborg, å aflöningsstaten för telegrafverkets stationer måtte uppföras anslag till ytterligare fem vaktbetjände af andra lönegraden med tillhoppa 4,750 kronor som öfriga föreslagna förändringar.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen må

a) med afslag å Kungl. Maj:ts förslag om vissa ändringar ej mindre i den del af § 2 i det af Kungl. Maj:t genom nådig kungörelse den 6 juni 1902 fastställda aflöningsreglemente för tjänstemän och betjante vid telegrafverket, som afser tjänstemän och betjante i telegrafstyrelsen, än äfven i § 3 af samma reglemente, godkänna de, på sätt här ofvan angifvits, föreslagna ändringarna i den del af § 2, som afse tjänstemän och betjante vid distriktsförvaltningarna och stationerna, samt i § 4;

b) medgifva, att extra biträdet hos telegrafstyrelsen Fredrika Charlotta Eugenia Hjelm må från och med månaden näst efter den, under hvilken Hjelm erhåller entledigande från sin anställning hos telegrafstyrelsen, under sin återstående lifstid af telegrafverkets medel uppbära ett årligt understöd till belopp af 500 kronor, att utbetalas i den ordning, som gäller för fyllnadspensioner från telegrafverket;

c) medgifva, att för telegrafverkets behof för ett pris af 300,000 kronor må inköpas den i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1905 omförmälda fastighet i Gäfle, hvori telegrafverket nu har förhyrda lokaler;

d) medgifva, att för utvidgning af telegrafverkets lokaler i Stockholm må reserveras ett belopp af 100,000 kronor;

e) medgifva, att för anskaffande af lokaler i landsorten för telegrafverkets behof må reserveras ett belopp af 100,000 kronor; samt

f) under förutsättning af bifall till hvad utskottet under mom. b)—e) föreslagit och med godkännande i öfrigt af de utaf utskottet här ofvan tillstyrkta ändringar i telegrafverkets stater, för år 1906 beräkna dessa stater till följande belopp:

aflöningsstat	kronor	3,059,750: —
pensions- och understödsstater	»	277,480: —
omkostnadsstat	»	2,629,620: —
ränta och amortering	»	1,594,400: —
fastigheter	»	319,000: —
telegrafinjebyggnader	»	19,750: —

Summa kronor 7,900,000: —

och sålunda bestämma telegrafverkets anslag för år 1906, förslagsvis beräknadt, till 7,900,000 kronor, att utgå direkt af telegrafmedlen.

Vid bifall härtill kommer anslaget till telegrafverket att ökas med 540,000 kronor.

Bestridande af kostnader för allmän hälso- och sjukvård.

Ang. semester
för provinsial-
läkare.

[5.]

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva sådan ändring af nu gällande bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för provinsialläkare fastställda aflöningsförmåner, att semester finge, när sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kunde ske, af medicinalstyrelsen, på därom gjord framställning, beviljas ordinarie provinsialläkare, från och med året näst efter det, hvarunder han blifvit till provinsialläkare utnämnd och tjänsten tillträdt, under antingen en månad årligen eller två månader hvart annat år, med skyldighet för provinsialläkaren att tillhandahålla eller bekosta fri bostad för vikarien.

Då af skäl, som i statsrådsprotokollet anförts, den i sammanhang med fastställandet af nu gällande aflöningsstat för provinsialläkarne meddelade bestämmelse, att provinsialläkare först efter tio års tjänstgöring som sådan skulle äga rätt till semester, skäligen synes böra i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning ändras, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande framställning, må medgifva sådan ändring af nu gällande bestämmelser för åtnjutande af de i aflöningsstaten för provinsialläkare fastställda aflöningsförmåner, att semester må, när sådant utan hinder för tjänstens behöriga uppehållande kan ske, af medicinalstyrelsen, på därom gjord framställning, beviljas ordinarie provinsialläkare från och med året näst efter det, hvarunder han blifvit till provinsialläkare utnämnd och tjänsten tillträdt, under antingen en månad årligen eller två månader hvart annat år, med skyldighet för provinsialläkaren att tillhandahålla eller bekosta fri bostad för vikarien.

Ortopediska institutet.

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte, under i statsrådsprotokollet öfver civilärenden för den 14 januari 1905 angifven förutsättning, medgifva, att det såsom bidrag till gymnastiskt-ortopediska institutet för närvarande under sjätte hufvudtiteln uppförda anslag af 8,250 kronor finge ur riksstaten uteslutas.

Ang. gymnastiskt-ortopediska institutet.
[6.]

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagens lopp afgifva utlåtande; hvilket utskottet härigenom skolat för Riksdagen

anmäla.

Hospitals underhåll.

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja förslagsanslaget »hospitals underhåll» med 500,000 kronor eller från 1,450,000 kronor till 1,950,000 kronor.

Ang. höjning af anslaget.
[7.]

Då, enligt hvad statsrådsprotokollet utvisar, utgifterna å ifrågasvarande förslagsanslag icke kunna beräknas för år 1906 och följande år komma att understiga 1,950,000 kronor, anser utskottet anslaget böra i enlighet med Kungl. Maj:ts framställning höjas till detta belopp. Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må höja förslagsanslaget »hospitals underhåll» med 500,000 kronor eller från 1,450,000 kronor till 1,950,000 kronor.

9:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att
dels för Växjö hospital godkänna följande aflöningsstat:
öfverläkaren..... kr. 6,500
jämte ett arfvode af 500 kronor för tillsyn af Korsberga-kolonien, boställsvåning med ved och elektrisk belysning;
läkaren vid afdelningen för kriminalpatienter ..... » 4,500
jämte boställsvåning med bränsle och lyse samt därjämte ett första ålderstillägg af 500 kronor efter fem års

Ang. hospitalens aflöningsstater.
[8.]

och ett andra ålderstillägg af likaledes 500 kronor efter ytterligare fem års väl vitsordad tjänstgöring, med rättighet dessutom till sex veckors semester årligen;

biträdande läkaren	» 2,500
jämte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost;	
sysslomannen	» 3,200
jämte boställsvåning, ved och elektrisk belysning;	

dels beträffande denna stats tillämpning jämväl besluta, att två tredjedelar af den kontanta aflöningen skola utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar; att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet, äger utöfver den i staten bestämda aflöning bekomma årligen 1,000 kronor, under villkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjänst; samt att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser utgår med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner;

dels medgifva, att i aflöningsstaterna för Lunds hospital och asyl samt Uppsala hospital och asyl för hvardera anstalten åt ytterligare en biträdande läkare vid hospitalet upptages ett kontant aflöningsbelopp af 2,500 kronor jämte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved och tvätt samt första klassens kost, därvid borde föreskrifvas, att två tredjedelar af den kontanta aflöningen skola utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar; att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet, äger utöfver den i staten bestämda aflöningen bekomma årligen 1,000 kronor, under villkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjänst; och att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser utgår med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner;

dels medgifva, att i aflöningsstaten för Härnösands hospital den till biträdande läkaren utgående första klassens kost utbytes mot »kost lika med allmänna afdelningen samt såsom kostförbättringspenningar 200 kronor»;

dels medgifva, att, på det Kungl. Maj:t måtte komma i tillfälle att lämna arfvode åt en bokhållare vid Växjö hospital, det belopp af högst 23,600 kronor, som af Riksdagen beviljats till arfvoden åt tjänstemän, hvilka ej äro i hospitalens och asylernas lönestater upptagna, höjes med 600 kronor till högst 24,200 kronor;

dels medgifva, att de vid statens sinnessjukvårdsanstalter anställda bokhållare må förklaras berättigade att erhålla en första arfvodesförhöjning af 200 kronor efter fem års och en andra arfvodesförhöjning å likaledes 200 kronor efter ytterligare fem års väl vitsordad tjänstgöring;

dels ock medgifva, att hvad som erfordras för beredande af ifrågasvarande aflöningsförmåner skall utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll med undantag af ålderstilläggen för läkaren vid Växjö hospitals afdelning för kriminalpatienter, hvilka borde påföras sjätte hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstillägg.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet (sid. 93—112) anförts, har utskottet ansett sig böra tillstyrka hvad af Kungl. Maj:t under denna punkt i statsverkspropositionen blifvit föreslaget; och hemställer alltså utskottet,

att Riksdagen, med bifall till hvad af Kungl. Maj:t därom föreslagits, må

a) för Växjö hospital godkänna följande aflöningsstat:

öfverläkaren	kr. 6,500
jämte ett arfvode af 500 kronor för tillsyn af Korsberga-kolonien, boställsvåning med ved och elektrisk belysning;	
läkaren vid afdelningen för kriminalpatienter	» 4,500
jämte boställsvåning med bränsle och lyse samt därjämte ett första ålderstillägg af 500 kronor efter fem års och ett andra ålderstillägg af 500 kronor likaledes efter ytterligare fem års väl vitsordad tjänstgöring, med rättighet dessutom till sex veckors semester årligen;	
biträdande läkaren	» 2,500
jämte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost;	
sysslomannen	» 3,200
jämte boställsvåning, ved och elektrisk belysning;	
samt beträffande denna stats tillämpning jämväl besluta, att två tredjedelar af den kontanta aflöningen	

skola utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar; att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet, äger utöfver den i staten bestämda aflöning bekomma årligen 1,000 kronor, under villkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjänst; samt att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser utgår med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner;

b) medgifva, att i aflöningsstaterna för Lunds hospital och asyl samt Uppsala hospital och asyl för hvardera anstalten åt ytterligare en biträdande läkare vid hospitalet upptages ett kontant aflöningsbelopp af 2,500 kronor jämte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved och tvätt samt första klassens kost, med föreskrift, att två tredjedelar af den kontanta aflöningen skola utgöra lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar; att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet, äger utöfver den i staten bestämda aflöningen bekomma årligen 1,000 kronor, under villkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjänst; och att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser utgår med endast 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner;

c) medgifva, att i aflöningsstaten för Härnösands hospital den till biträdande läkaren utgående första klassens kost utbytes mot »kost lika med allmänna afdelningen samt såsom kostförbättringspenningar 200 kronor»;

d) medgifva, att, på det Kungl. Maj:t måtte komma i tillfälle att lämna arfvode åt en bokhållare vid Växjö hospital, det belopp af högst 23,600 kronor, som af Riksdagen beviljats till arfvoden åt tjänstemän, hvilka ej äro i hospitalens och asylernas lönestater upptagna, höjes med 600 kronor till högst 24,200 kronor;

e) medgifva, att de vid statens sinnessjukvårdsanstalter anställda bokhållare må förklaras berättigade att erhålla en första arfvodesförhöjning af 200 kronor efter fem års och en andra arfvodesförhöjning å likaledes 200 kronor efter ytterligare fem års väl vitsordad tjänstgöring; samt

f) medgifva, att hvad som erfordras för beredande af ifrågavarande aflöningsförmåner skall utgå af förslagsanslaget till hospitals underhåll med undantag af ålderstilläggen för läkaren vid Växjö hospitals afdelning för kriminalpatienter, hvilka skola påföras sjätte hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstillägg.

Statens järnvägstrafik.

10:o) Kungl. Maj:t har vidare i statsverkspropositionen under sjätte hufvudtiteln föreslagit: Ang. statens järnvägstrafik.
[9—12.]

i *punkten 9*: att Riksdagen måtte medgifva, att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens järnvägar finge uppföras arvoden till ytterligare två notarier, samt att den ena af dessa tjänstemän finge anställas redan under år 1905;

i *punkten 10*: att Riksdagen måtte medgifva, att materialvakt måtte berättigas erhålla uniformspersedlar in natura eller ock beklädnadsersättning till visst årligt belopp, allt enligt reglemente, som af järnvägsstyrelsen fastställes;

i *punkten 11*: att Riksdagen måtte medgifva, att i staten öfver fasta arfvoden för personal vid statens järnvägar måtte, med uteslutande ur samma stat af arfvoden till en stationsinspektör och en underinspektör å första klassens station samt till två expeditionsföreståndare, uppföras arfvode till en stationsinspektör å andra klassens station; samt

i *punkten 12*: att Riksdagen måtte medgifva, att ett tillfälligt lönetillägg af 60 kronor, för år räknadt, finge under år 1905 af trafikmedel tilldelas de inom järnvägsstyrelsen anställda kontorsbiträden och de be-
tjante vid statens järnvägars distrikt och ångfärja, som åtnjuta en aflöning af 960 kronor eller därunder, med undantag dock för den personal, som på grund af Kungl. Maj:ts beslut den 22 juni 1904 uppflyttats i högre löneklass utan att, enligt de för uppflyttning i löneklass gällande allmänna grunder, hafva varit från och med år 1905 berättigad till dylik uppflyttning, samt att detta lönetillägg icke skulle utgöra hinder

för uppbärande af vare sig sig särskildt tilläggsarfvode eller aflöningsförbättring, som enligt gällande bestämmelser kan tillerkännas vissa tjänsthafvare, eller, därest allmänt dyrtidstillägg skulle tilldelas statens tjänstemän och betjante, sådant dyrtidstillägg, hvilket dock icke finge beräknas å förberörda lönetillägg.

Öfver dessa Kungl. Maj:ts framställningar kommer utskottet att framdeles under riksdagen afgifva utlåtande; hvilket utskottet skolat härigenom

anmäla.

Öfriga ordinarie anslag.

Angående
öfriga ordina-
rie anslag.

[13.]

11:o) Beträffande öfriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år finnas å sjätte hufvudtiteln uppförda, har Kungl. Maj:t icke föreslagit någon annan ändring, än att förslagsanslaget till skriftermaterialier och expenser, ved m. m. för jämnande af hufvudtitelns slutsumma måtte ökas med 57 kronor eller från 285,751 kronor till 285,808 kronor.

Utskottet hemställer,

att samtliga ifrågavarande anslag, som här ofvan icke blifvit omförmälda, må för år 1906 fastställas till samma belopp som i innevarande års riksstat; dock att i anslaget till skriftermaterialier och expenser, ved m. m. må få göras den jämkning, som till jämnande af hufvudtitelns slutsumma kan erfordras.

Arbetareförsäkringen.

Angående
förvaltnings-
bidrag åt
sjukkassor
m. m.

[14.]

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att Kungl. Maj:t måtte äga för år 1906 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof, dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under enahanda villkor, som i Riksdagens skrifvelse den 20 maj 1904 (n:o 134) äro angifna, dels ock till utarbetande och offentliggörande genom kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik af statistiska årsredogörelser ej mindre för sjukkasseväsendet i riket än äfven för olycksfall i arbetet.

De i Riksdagens ofvannämnda skrifvelse för utbetalande af förvaltningsbidrag åt sjukkassor angifna villkor äro följande:

1:o) att sjukkassan skall vara hos vederbörande myndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor;

2:o) att sjukkassan skall under föregående år haft egna inkomster, uppgående till minst lika mycket som det begärda förvaltningsbidragets belopp; samt

3:o) att förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det antal afgiftspliktiga medlemmar, sjukkassan under näst föregående år städse haft,

med 1 krona 50 öre för hvarje medlem till och med 100,

med 1 krona för hvarje medlem därutöfver till och med 300,

med 50 öre för hvarje medlem därutöfver till och med 2,600 samt

med 25 öre för hvarje medlem därutöfver.

Utskottet, som framdeles under riksdagen kommer att afgifva utlåtande öfver Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen utom hufvudtitlarne gjorda framställning, att till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande måtte afsättas en summa af 500,000 kronor, har icke funnit anledning till någon erinran emot Kungl. Maj:ts nu ifrågavarande förslag; och hemställer alltså utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må medgifva, att Kungl. Maj:t må äga för år 1906 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof,

dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under villkor:

1:o) att sjukkassan skall vara hos vederbörande myndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor;

2:o) att sjukkassan skall under föregående år haft egna inkomster, uppgående till minst lika mycket som det begärda förvaltningsbidragets belopp; samt

3:o) att förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det antal afgiftspliktiga medlemmar, sjukkassan under näst föregående år städse haft,

med 1 krona 50 öre för hvarje medlem till och med 100,
 med 1 krona för hvarje medlem därutöfver till och med 300,
 med 50 öre för hvarje medlem därutöfver till och med 2,600 samt
 med 25 öre för hvarje medlem därutöfver,
dels ock till utarbetande och offentliggörande genom kommerskollegii afdelning för arbetsstatistik af statistiska årsredogörelser ej mindre för sjukkasseväsendet i riket än äfven för olycksfall i arbetet.

Extra anslag.

Med anledning af de för tillfälliga behof, hänförliga till sjätte hufvudtiteln, gjorda framställningar, får utskottet afgifva följande yttranden och förslag.

Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli.

Ang. biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet.
 [15.]

13:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,
 att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1904 och 1905 ägt rum, för år 1906 till *biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet* på extra stat anvisa ett belopp af 3,000 kronor.

Öfverståhållareämbetet.

Ang. utgifvande af Polisunder rättelser.
 [16.]

14:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,
 att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1903, 1904 och 1905 ägt rum, för år 1906 till utgifvande under sistnämnda år af tidningen »*Polisunderrättelser*», på extra stat anvisa ett belopp af 17,000 kronor.

Landsstaterna i länen.

15:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, hemställer utskottet,

Ang. särskild
polisstyrka
på landet
m. m.

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1906 anvisa a) ett anslag af 110,000 kronor att enligt de i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1905 angifna grunder användas till aflöning och underhåll af *särskild polisstyrka på landet*, där sådan kan af förhållandena påkallas, under medgifvande tillika, att reservationer å detta anslag jämväl må användas för det i nästföljande moment b) omförmälda ändamål, när sådant finnes behöfligt; samt b) ett anslag af 25,000 kronor att användas till åtgärder för *gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande och gripande*.

[17, 18.]

16:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

Ang. arfvoden
åt lappfogdar
m. m.

att Riksdagen må, i likhet med hvad förut ägt rum, till ersättning för *juridiskt biträde åt de svenska lapparne i Norge* samt till *lappfogdar och lappförmän äfvensom ordningsmän inom lappbyarna* på extra stat för år 1906 anvisa ett belopp af 17,500 kronor.

[19.]

17:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och med hänvisning till hvad i afseende härå blifvit till statsrådsprotokollet (sid. 214) anfördt, hemställer utskottet,

Ang. uppehållande af
tre landsstats-
tjänster.

att Riksdagen må, i likhet med hvad för åren 1902—1905 ägt rum, för *uppehållande under år 1906 af en kronofogdetjänst och en häradsskrifvaretjänst i Västernorrlands län samt en länsmanstjänst i Norrbottens län* på extra stat för samma år anvisa ett anslag af 8,400 kronor, att utgå i den mån sådant kan vara erforderligt.

[20.]

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

Ang. undersökningar af mindre hamnar m. m.

18:o) I anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

[21.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad förut under en följd af år ägt rum, på extra stat för år 1906 anvisa ett anslag af 10,000 kronor till *undersökningar af mindre hamnar och farleder* äfvensom till *upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med väg-företag.

Ang. inspektion af enskilda järnvägars rullande materiel.

19:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom framställda förslag och under åberopande af hvad statsrådsprotokollet (sid. 215) i detta ärende innehåller, hemställer utskottet,

[22.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för anordnande af *inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel*, på extra stat för år 1906 anvisa 5,000 kronor att för ändamålet ställas till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förfogande.

Ang. anläggning af vägar m. m.

[23.]

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1906 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande till bidrag för *anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar* 1,000,000 kronor, eller samma belopp, som för hvar och ett af åren 1900—1905 blifvit för ändamålet anvisadt.

I statsrådsprotokollet (sid. 215) meddelas, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i skrifvelse till Kungl. Maj:t den 8 november 1904 anført; att ifrågavarande anslag visserligen toges starkt i anspråk, men att styrelsen ansåge sig för närvarande ej böra ifrågasätta förhöjning däri.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 169) har herr *J. Ström*, med hvilken åtskilliga ledamöter af kammaren instämt, föreslagit, att Riksdagen ville besluta, att bidraget för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar måtte för år 1906 höjas från nu utgående 1,000,000 kronor till 1,500,000 kronor.

Beträffande de skäl, hvarpå motionären grundat sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt hvad utskottet inhämtat, har vägbyggnadsfonden för år 1904 fördelats på det sätt, att tillsammanlagdt 70 arbeten med en väglängd af 326,905 meter och en beräknad kostnad af 1,453,435 kronor anslag beviljats till följande belopp för företag inom nämnda län, nämligen:

inom Stockholms	län	.....	kronor	41,100: —
» Södermanlands	»	.....	»	14,200: —
» Östergötlands	»	.....	»	52,700: —
» Jönköpings	»	.....	»	26,300: —
» Kronobergs	»	.....	»	26,200: —
» Kristianstads	»	.....	»	19,200: —
» Malmöhus	»	.....	»	8,800: —
» Hallands	»	.....	»	12,800: —
» Göteborgs och Bohus	»	.....	»	41,900: —
» Älfsborgs	»	.....	»	63,800: —
» Skaraborgs	»	.....	»	47,100: —
» Värmlands	»	.....	»	32,700: —
» Örebro	»	.....	»	3,300: —
» Västmanlands	»	.....	»	37,200: —
» Kopparbergs	»	.....	»	52,500: —
» Gäfneborgs	»	.....	»	12,200: —
» Västernorrlands	»	.....	»	83,700: —
» Jämtlands	»	.....	»	69,600: —
» Västerbottens	»	.....	»	78,700: —
» Norrbottens	»	.....	»	276,000: —
Summa kronor				1,000,000: —

Mot anvisande till ifrågavarande ändamål för år 1906 af enahanda anslag, som för åren 1900—1905 därtill beviljats, har utskottet icke haft något att erinra; men att, på sätt motionären föreslagit, höja anslaget utöfver hvad Kungl. Maj:t, i enlighet med väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hemställan, föreslagit, har utskottet icke funnit tillrädligt, i synnerhet som hänsyn måste tagas till de stora anslagskraf, som för många andra viktiga statsändamål för närvarande ställas på statsverket.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med afslag å Herr J. Ströms i

ämnet väckta motion, i hvad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts framställning, må, till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar, på extra stat för år 1906 anvisa ett anslag af 1,000,000 kronor.

Ang. bro- och
hamnbyggnaden
m. m.

[24.]

21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1906 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande till *understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder* 400,000 kronor.

Den i ärendet lämnade utredningen återfinnes å sid. 216 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har Riksdagen under en följd af år beviljat extra anslag å 300,000 kronor årligen. Då behovet af anslaget bestämmande för år 1906 till det af Kungl. Maj:t nu begärda beloppet synes utskottet vara ådagalagdt, hemställer utskottet

att Riksdagen, med bifall Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, må, till understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder, på extra stat för år 1906 bevilja ett anslag af 400,000 kronor.

Ang. villkor
och bestämmelser
för statsbidrag
till väg-, bro-
och hamnbyggnader
m. m.

22:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att i afseende å de här ofvan under punkterna 20:o) och 21:o) omförmälda anslag må fortfarande gälla de *allmänna villkor och bestämmelser för erhållande och tillgodonjutande af statsbidrag* samt *kontrollen* därå att fastställda planer varda vid arbetenas utförande följda, hvilka innehållas i Riksdagens skrifvelse den 15 mars 1899 (n:o 17) och blifvit till allmänhetens kändedom meddelade genom kungl. kungörelse den 29 i samma månad (Svensk författningssamling 1899 n:o 21).

I enlighet härmed får utskottet hemställa,

att Riksdagen må besluta, att i afseende å de af Riksdagen för år 1906 beviljade statsbidrag till väganläggningar och vägförbättringar samt till bro- och hamnbyggnader äfvensom upprensningar af åar och farleder skola gälla de allmänna villkor och bestämmelser, hvilka finnas intagna i Riksdagens skrifvelse den 15 mars 1899 (n:o 17).

Medicinalstaten.

23:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet

Ang. biträde vid revisionen af hospitalens räkenskaper.

att Riksdagen må på extra stat för år 1906 bevilja till *arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper ett belopp af 1,200 kronor.*

[28.]

24:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

Ang. behandling af medellösa lupuspatienter.

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1906 anvisa ett anslag af 7,000 kronor att enligt de närmare bestämmelser, Kungl. Maj:t meddelar, användas till bekostande af *behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa, med sjukdomen »lupus vulgaris» behäftade personer från landsorten, under villkor att genom bidrag från vederbörande landsting eller kommun eller annorledes bestrides det belopp, som erfordras för patientens resa fram och åter mellan hemorten och den anstalt, där behandlingen äger rum, äfvensom för hans underhåll, så länge behandlingen varar.*

[29.]

25:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under återopande af hvad till statsrådsprotokollet (sid. 230—231) i detta ärende anförts, hemställer utskottet,

Ang. kuranstalten Sans Souci.

[30.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1906 bevilja ett anslag af 4,000 kronor att utgå till understöd åt *kuranstalten Sans Souci* invid Uppsala på villkor, som af Kungl. Maj:t pröfvas lämpliga.

26:o) På grund af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under återopande af hvad i statsrådsprotokollet (sid. 231—232) blifvit i ämnet anfördt, får utskottet hemställa,

Ang. Stockholms alkoholisthem.

[31.]

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1906 bevilja ett anslag af 6,000 kronor att utgå till understöd åt *Stockholms alkoholisthem* på villkor, som af Kungl. Maj:t prövas lämpliga.

Ang. folksanatorierna.

[32.]

27:o) Sedan Riksdagen år 1904, i anledning af inom Riksdagen väckta motioner, till *upprätthållande af verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade s. k. folksanatorierna*, under villkor att något lotteri till förmån för sanatoriernas verksamhet icke anordnades, för år 1905 anvisat 400,000 kronor, hvaraf hälften eller 200,000 kronor finge af tillgängliga medel förskjutas under år 1904, att användas enligt de ytterligare bestämmelser, som kunde blifva af Kungl. Maj:t fastställda, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen, att till upprätthållande af verksamheten vid folksanatorierna för år 1906 anvisa ett belopp af 200,000 kronor att användas i enlighet med af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

Den i ärendet lämnade utredningen återfinnes å sid. 232—234 i statsrådsprotokollet; och har utskottet däraf, bland annat inhämtat, att öfverstyrelsen för jubileumsfonden af anförda skäl förklarar frågan om anordnande af ett penningelotteri till fondens förstärkande numera hafva förfallit.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning må till upprätthållande af verksamheten vid de genom medel ur konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade s. k. folksanatorierna på extra stat för år 1906 anvisa ett belopp af 200,000 kronor att användas i enlighet med af Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

Ang. Järfös sjukhus för spetälske.

[33.]

28:o) Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning hemställer utskottet,

att Riksdagen må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1906 anvisa ett anslag af 18,000 kronor till *underhåll af Järfös sjukhus för spetälske*.

Ang. utvidgning af Kristinehamns hospital.

[34.]

29:o) Sedan Riksdagen år 1903 för *utvidgning af Kristinehamns hospital* beviljat ett extra anslag af 1,304,925 kronor och däraf på extra

stat för år 1904 anvisat ett belopp af 250,000 kronor och för år 1905 ett belopp af 475,000 kronor, har Kungl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen att af oförmälda anslag på extra stat för år 1906 anvisa ett belopp af 300,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att Riksdagen må af det för utvidgning af Kristinehamns hospital beviljade anslag å 1,304,925 kronor på extra stat för år 1906 anvisa ett belopp af 300,000 kronor.

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för *byggnadsarbeten vid Hernösands hospital*, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ett i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1905 oförmäldt, af medicinalstyrelsen upprättadt förslag, bevilja ett anslag af 325,900 kronor och däraf på extra stat för år 1906 anvisa 135,000 kronor.

Ang. bygg-
nadsarbeten
vid Härnösands
hospital.

[35.]

Den i ärendet lämnade utredningen återfinnes å sid. 234—247 i statsrådsprotokollet, hvarest, bland annat, erinras, att 1902 års Riksdag afslagit en af Kungl. Maj:t gjord framställning om anvisande för byggnadsarbeten vid Härnösands hospital af ett anslag å 288,000 kronor och till stöd för sitt beslut härom anfört hufvudsakligen följande:

Genom de byggnadsarbeten vid Härnösands hospital, hvartill anslag begärts, skulle icke vinnas någon tillökning af antalet platser vid nämnda hospital. Vid sådant förhållande och då behovet af ökad utrymme å vårdanstalterna för sinnessjuka alltjämt vore synnerligen kännbart, hade Riksdagen hyst tvekan, huruvida så stort belopp, som ifrågasatts, skäligen kunde bära uppoffras för en modernisering af Härnösands hospital, hvilket visserligen, efter hvad som framginge af statsrådsprotokollet, icke vore tidsenligt inredt och utrustadt, men emellertid torde vara för sitt ändamål användbart. På grund däraf och med hänsyn särskildt därtill att, intill dess behovet af utrymme å rikets hospital blefve nödortfveligen tillgodosedt, utgifterna för hospitalsväsendet borde, jämte nödigt underhåll af de förutvarande hospitalen, åsyfta hufvudsakligen beredande af möjlighet till intagande å hospitalen af ökad antal patienter, hade Riksdagen ansett sig icke kunna för det dåvarande och samtidigt därmed att ett betydande anslag beviljades till Växjö hospital äfven bevilja det begärda anslaget till byggnadsarbeten vid Härnösands hospital.

Utskottet har emellertid genom hvad till stöd för den nu gjorda framställningen blifvit anfördt funnit, att ett ytterligare undanskjutande

af de ifrågavarande arbetena skulle för sjukvården vid hospitalet medföra allvarsamma olägenheter. På grund häraf och då genom den nu föreliggande byggnadsplanen skulle vinnas — jämte andra afsevärda fördelar — ett tjugotal nya sjukplatser, samt anledning till anmärkningar emot samma byggnadsplan icke förekommit, har utskottet ansett sig böra förordna bifall till hvad af Kungl. Maj:t blifvit föreslaget.

Beträffande den af medicinalstyrelsen ifrågasatta anordningen, att kostnaderna för ifrågavarande arbeten skulle fördelas emellan dels ett för ändamålet särskildt beviljadt anslag och dels förslagsanslaget till hospitals underhåll, delar utskottet departementschefens till statsrådsprotokollet uttalade uppfattning att en sådan fördelning icke vore lämplig och anser, att anslaget för arbetena bör bestämmas till hela det belopp, hvartill arbetskostnaden bör antagas uppgå.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, må för byggnadsarbeten vid Härnösands hospital, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med det i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1905 omförmälda, af medicinalstyrelsen upprättade förslag, bevilja ett anslag af 325,900 kronor och däraf på extra stat för år 1906 anvisa 135,000 kronor.

Ang. anläggning af hospital vid Säters.

[36.]

31:o) Kungl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att dels för uppförande af ett nytt hospital å Sätters kungsgård och därtill gränsande mark bevilja ett anslag af 2,586,300 kronor och däraf på extra stat för år 1906 anvisa 320,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1905 af tillgängliga medel förskjuta hvad af sistnämnda belopp under sagda år kan erfordras, dels medgifva, att de till Sätters kungsgård hörande ägor, som upptagits å en af vice kommissionslandtmätaren C. E. Bergin år 1904 upprättad karta öfver de ägor som föreslagits till plats för hospital, af Sätters stad och Sätters kungsgård, må från den 14 mars 1910 upplåtas till Sätters hospital för att för hospitalets räkning disponeras, med stadgande att den mindre del af nämnda ägor, som erfordras för hospitalsbyggnadernas uppförande, må i mån af behof redan dessförinnan tagas i anspråk.

Den utredning, hvarpå Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag grundats, innefattas i statsrådsprotokollet, sid. 247—286.

I sammanhang med denna Kungl. Maj:ts framställning har utskottet till behandling förehått en af herr *P. Olsson* i Fläsbro inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 28), hvari föreslagits, att Riksdagen måtte på det sätt bifalla Kungl. Maj:ts framställning, att för erhållande af erforderlig mark till ett nytt hospital i närheten af staden Säter markutbyte mellan staten och berörda stad beslutas på sätt medicinalstyrelsen föreslagit.

Till stöd för detta förslag har motionären anfört följande:

»Vid genomläsandet af 36 punkten under sjätte hufvudtiteln i den till innevarande Riksdag afgifna statsverkspropositionen har jag fäst min uppmärksamhet vid, att domänstyrelsen afstyrkt ett af medicinalstyrelsen föreslaget jordutbyte mellan staten och staden Säter för beredande af plats till ett nytt hospital, samt att Kungl. Maj:t, på grund af detta afstyrkande, i stället för byte föreslagit markinköp af staden Säter för ett beräknadt pris af 30,000 kronor.

Att Kungl. Maj:t mot domänstyrelsens uttalande icke ansett sig kunna tillstyrka medicinalstyrelsens förslag finner jag naturligt, helst domänstyrelsens framställning vid första påseende synes väl grundad. Men det ställer sig dock annorlunda, då man tager i betraktande, att den jord staden Säter skulle lämna i utbyte icke blifvit värderad efter samma grunder som statens jord, utan beräknad efter det pris staden betalt för densamma. Det är dock bekant, att staden lyckats förvärfva vissa jordområden för ett relativt billigt pris, emedan säljarne voro intresserade af att hospitalet förlades till Säter och sålunda i sin mån ville bidra till förverkligandet af detta önskemål.

Nu har man emellertid icke någon garanti för att staden Säter är villig eller genom expropriation blir tvungen att för nyssnämnda pris afstå ifrågavarande mark. Men äfven om så komme att ske, vill det synas mig, att det för staten blefve fördelaktigare, om byte komme till stånd i enlighet med medicinalstyrelsens förslag. Ty den arrendesumma staten nu får för *hela* Sätters kungsgård utgör endast 750 kronor, oafsedt den skog, som arrendatorn årligen får taga för egendomens behof, då däremot räntan å 30,000 kronor efter 5 procent uppgår till dubbelt detta belopp.

Af dessa omständigheter har jag ansett mig böra framställa yrkande på bifall till medicinalstyrelsens förslag, så att Riksdagen må blifva i tillfälle att antaga det förslag, som vid ärendets pröfning befinnes vara för staten formänligast.»

Otvifvelaktigt torde vara, att ett nytt större hospital i rikets nordligare delar är af behovet påkalladt, och utskottet har funnit förslaget om dess förläggande till Sätters kungsgård och därtill gränsande mark vara grundadt på goda skäl. Emot planen för hospitalets anläggning har utskottet icke heller funnit anledning till någon erinran. Hvad angår förvärfvandets af den för ändamålet behöfliga jord, som nu icke tillhör kronan, har utskottet, jämväl med hänsyn till hvad motionären därom anfört, ansett jordutbyte böra föredragas framför förvärf af erforderlig jord genom köp eller expropriation; och har utskottet förden skull ansett, att det för hospitalets anläggning erforderliga anslaget bör beviljas under förutsättning att sådant bytesaftal, som, enligt hvad handlingarna utvisa, preliminärt upprättats emellan medicinalstyrelsen, å kronans vägnar, å ena, samt staden Säter, å andra sidan, och som den 22 augusti 1904 prolongerats att gälla till den 1 juli 1905, kommer i hufvudsakliga delar till stånd. Såsom en ytterligare förutsättning för anslagets beviljande synes böra bestämmas, att, på sätt af stadsfullmäktige i Säter den 22 juni 1903 medgifvits, för hospitalet behöflig kloakledning får utan kostnad för staten framdragas öfver staden eller enskilda jordägare tillhörig mark samt att staden lämnar fri jord för en bibana från Sätters station fram till hospitalet.

Hvad beträffar det behöfliga anslagsbeloppet anser sig utskottet icke kunna föreslå någon annan nedsättning i det belopp, som af Kungl. Maj:t äskats, än att detsamma, på grund af hvad ofvan anförts, bör minskas med 30,000 kronor, motsvarande den för jordens förvärf genom köp eller expropriation beräknade kostnaden.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen i anledning af Kungl. Maj:ts förvarande framställning och herr P. Olssons omförmälda motion, må

a) medgifva, att de Sätters kungsgård tillhörande jordområden om tillhoppa 96 hektar 38 ar, som finnas upptagna å en af vice kommissionslandtmätaren C. E. Bergin år 1904 upprättad »karta öfver de ägor, som enligt bytesbref af den 22 augusti 1904 blifvit föreslagna att bortbytas till Sätters stad af Sätters kungsgård», må afhändas kronan i utbyte mot de kronan icke tillhöriga jordägor om sammanlagdt 65 hektar 39 ar 60 kvadratmeter, som finnas upptagna å en annan af bemälda Bergin år 1904 upprättad karta,

benämnd »karta öfver de ägor, som föreslagits till plats för hospital, af Sätters stad och Sätters kungsgård», samt på de villkor, som i öfrigt må blifva bestämda;

b) under förutsättning dels att det i mom. a) omförmälda bytesaftal kommer till stånd, dels ock att för hospitalet behöflig kloakledning får utan kostnad för staten framdragas öfver staden eller enskilda jordägare tillhörig mark samt att staden lämnar fri jord för en bibana från Sätters station fram till hospitalet, för uppförande af ett nytt hospital å Sätters kungsgård och därintill gränsande mark bevilja ett anslag af 2,556,300 kronor och däraf på extra stat för år 1906 anvisa 320,000 kronor med rätt för Kungl. Maj:t att under år 1905 af tillgängliga medel förskjuta hvad af sist nämnda belopp under sagda år kan erfordras; samt

c) medgifva, att de till Sätters kungsgård hörande ägor, som upptagits å den i mom. a) här ofvan sist omförmälda karta, må från den 14 mars 1910 upplåtas till Sätters hospital för att för hospitalets räkning disponeras, med stadgande att den mindre del af nämnda ägor, som erfordras för hospitalsbyggnadernas uppförande, må i mån af behof redan dessförinnan tagas i anspråk.

Anordnande af inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring.

32:o). Med anledning af Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning och under åberopande af hvad i statsrådsprotokollet sid. 339—340 blifvit i ärendet anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må, i likhet med hvad för innevarande år ägt rum, för anordnande af *inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfver-*

Ang. anordnande af inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring.

[45.]

föring, på extra stat för år 1906 anvisa 20,000 kronor till arfvoden under samma år åt fyra inspektörer med 5,000 kröner till hvar, för år räknadt.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

Ang. ersätt-
ning för af
statskontoret
gjorda för-
skott.

[46.]

33:o). Af statsrådsprotokollet inhämtas att, enligt hvad statskontoret anmält, nämnda ämbetsverk förskjutit följande belopp, hvilka borde anmälas till ersättande af Riksdagen under sjätte hufvudtiteln, nämligen: godtgörelse för afkomst af boställen, som, enligt kungl. brefvet den 31 maj 1878, innehafvare af länsmanstjänster, hvarmed boställen varit förenade, ägt undfå i anledning däraf att företrädarna åtnjutit fardagsår ..... kr. 2,457: 50
 aflöningsfyllnad, enligt kungl. brefven den 2 maj och den 31 december 1902, till två länsmän ..... » 835: —
 ersättning, enligt kungl. brefven den 18 oktober 1889 och den 7 februari 1896, till innehafvarna af två boställen för saknad afkomst af exproprierad jord ..... » 44: 91
 enligt kungl. brefven den 8 mars, den 31 maj och den 20 september 1901, den 3 december 1903 samt den 26 augusti 1904 utbetalda kostnader för bangårds-kommittén, nämligen resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till kommitténs ordförande och ledamöter, i afräkning å sekretererarfvode, för verkställande af vissa undersökningar och utredningar samt för kommitténs expenser ..... » 53,242: 80
 enligt kungl. brefven den 29 oktober 1897, den 18 mars 1898, den 15 december 1899 och den 2 mars 1900 utbetalda kostnader för kommittén för utredning i fråga om inrättande af en statsmedicinsk anstalt, nämligen arfvoden till kommitténs ordförande och ledamöter, löpande utgifter för kommittén, sekretererarfvode samt tryckning af kommitténs betänkande ..... » 10,504: 60
 enligt kungl. brefven den 6 november 1903 och den 1 juli 1904 utbetalda kostnader för kommittén för afgifvande af förslag rörande erforderliga åtgärder mot smittosamma könssjukdomars spridande, nämligen rese-

Transport kr. 67,084: 81

	Transport kr.	67,084: 81
kostnads- och traktamentsersättning, arfvoden till kommitténs ordförande och ledamöter samt utgifter för kommittén	»	641: 20
enligt kungl. brefven den 6 november och den 31 december 1903 samt den 1 juli 1904 utbetalda kostnader för järnvägspensioneringskommittén, nämligen arfvode till kommitténs ordförande, sekreterarfvode och till löpande utgifter	»	10,690: —
enligt kungl. brefvet den 23 oktober 1903 för tryckning m. m. af skiljenämndskommitténs utlåtanden i fråga om inrättande af förliknings- och skiljenämnder i tvister mellan arbetsgifvare och arbetare	»	934: 15
enligt kungl. brefvet den 2 september 1904 godtgörelse för bestridda utgifter för en militärkommendering till biträde vid ordningens upprätthållande i Gäfle under hamnarbetarkonflikten därstädes år 1903	»	33: 77
enligt kungl. brefven den 6 november 1903 utbetalda kostnader för militärkommendering och biträde vid släckningen af en skogsbrand å Älfdalens kronopark år 1902	»	4,803: 80
enligt kungl. brefvet den 11 december 1903 utbetald godtgörelse för å persedlar uppkomna skador m. m. vid lämnadt biträde för bekämpande af skogsbrand i Jämtlands län år 1901	»	4,106: 33
enligt kungl. brefvet den 3 juni 1904 till åtskilliga personer utbetald godtgörelse för förlust vid borttagande af dem tillhöriga byggnader vid Gellivare malmberg, i anledning af Riksdagens skrifvelse den 20 maj 1903	»	1,700: —
enligt kungl. brefven den 24 juli 1903 samt den 18 mars och den 17 juni 1904 utbetalda kostnader för utarbetande af förslag till bestämmelser rörande frågan om ordnande af automobiltrafiken, nämligen arfvoden och reseersättning till särskildt tillkallade sakkunniga, ersättning till en af dessa för mistade tjänstgöringspenningar, reseunderstöd till en af dem för studier utomlands samt arfvode till sekreteraren, renskrifnings-, trycknings- och häftningskostnader	»	6,643: 79

Transport kr. 96,637: 85

	Transport	kr.	96,637: 85
enligt kungl. brefven den 13 december 1901 och den 21 februari 1902 utbetalda kostnader för inom civildepartementet lämnadt biträde vid utarbetande af förslag till ändringar och tillägg i gällande resereglemente	»		2,023: 75
tryckningskostnader, på grund af kungl. brefvet den 6 december 1901, för en förteckning öfver de från och med år 1895 utgifna kommittébetänkandena jämte öfver desamma af ämbetsverk och myndigheter afgifna utlåtandena	»		2,452: 65
enligt kungl. bref den 2 september 1904 utbetald ersättning för mistade tjänstgöringspenningar till en ledamot i den med anledning af Riksdagens skrivelse den 20 maj 1903 tillsatta kommission för utredning rörande vissa försäkringsanstalter och utarbetande af förslag till lagbestämmelser i ämnet	»		500: —
enligt kungl. brefven den 24 juli och den 31 december 1903 samt den 15 april 1904 utbetalda kostnader för en kommission för granskning af gällande bestämmelser angående vård och försäljning af arsenik m. m., nämligen resekostnadsersättning och traktamente till kommitterade, kemikalier, utensilier, undersökningar och prof	»		1,346: 77
		Summa kr.	102,961: 02.

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jämnt tal af kronor hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att, till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisa ett anslag af 102,962 kronor; och har sådan framställning nu blifvit af Kungl. Maj:t till Riksdagen aflåten.

Utskottet hemställer

att Riksdagen må, till ersättning af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, på extra stat för år 1906 bevilja ett anslag af 102,962 kronor.

Dyrtidstillägg.

34:o). Kungl. Maj:t har under sjätte hufvudtiteln i punkten 47 föreslagit Riksdagen att, till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 14 januari 1905 angifna grunder, af *dyrtidstillägg för innevarande år* åt en del tjänstemän och betjante i civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli samt till civildepartementet hörande ämbetsverk och kårer, å extra stat för år 1906 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp af 900,000 kronor.

Ang. dyrtids-
tillägg.
[47.]

Öfver denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagens lopp afgifva särskildt utlåtande, hvilket utskottet härmed skolat för Riksdagen

anmäla.

Öfver Kungl. Maj:ts under sjätte hufvudtiteln framställda förslag om anvisande af medel till *utvidgning och fördjupning af Albrektsunds kanal, till ombyggnad af Simrishamns hamn, till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens järnvägstrafik, till utläggning af ytterligare ett järnvägsspår mellan Järfva och Uppsala järnvägsstationer, till anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade järnvägar, till godtgörelse åt statens järnvägstrafik för transport af vissa till nödlidande inom Värmlands m. fl. län afsända varor, till fortsättning af statsbanan från Göteborg till Skee, till fortsättning af statsbanan från Morjärv öfver Storträsk till Lappträsk samt af landsvägen från Boden till Morjärv och vidare från Morjärv till Lappträsk, till fortsättande af fullständiga undersökningar för en normalspårig järnväg från hamnplats å bohuslänska kusten öfver Sveg och Ströms vattudal till lämplig punkt å Gellivarebanan samt till betäckande af vissa i statsrådsprotokollet omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter för inköp af fastigheter för bangårdsanordningar i Stockholm m. m.* afgifver utskottet särskilda utlåtanden.

Stockholm den 21 februari 1905.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Reservationer:

vid punkt 1:o) (ang. höjning af anslaget till extra biträden m. m. vid länsstyrelserna):

af friherre *N. A. H. Palmstierna*, hvilken yrkat, att utskottet måtte hemställa,

att Riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning, måtte medgifva, att det under anslaget till landsstaterna i länen uppförda reservationsanslag till arfvoden åt extra länsnotarier och öfriga extra biträden vid länsstyrelserna samt till vikariatsersättning under semester för därtill berättigade tjänstemän måtte höjas från 140,000 kronor till 155,000 kronor, eller med 15,000 kronor.

I händelse af bifall härtill, skulle anslagstiteln landsstaterna i länen (däraf 140,000 kronor reservationsanslag) med följande ändrade lydelse: »landsstaterna i länen (däraf 155,000 kronor reservationsanslag)» komma att höjas från 2,728,275 kronor till 2,743,275 kronor, eller med 15,000 kronor.

vid punkt 5:o) mom. c) (ang. anslag för inköp af en fastighet i Gäfle för telegrafverkets behof):

af herrar *P. Olsson* och *K. Starbäck*, hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»Förslaget om godkännande — — — — —
— — — — — böra förorda.

Af Kungl. Maj:ts förevarande framställning samt hvad utskottet i öfrigt inhämtat har utskottet icke blifvit öfvertygadt därom, att det ifrågasatta inköpet, oaktadt köpesumman nu nedbringats med 50,000 kronor, är att föredraga framför nybyggnad. Visserligen skulle sistnämnda åtgärd, enligt den åvägabragta utredningen, ställa sig något dyrare än inköpet, men af samma utredning framgår också, att reparationer till betydande kostnadsbelopp, hvilka icke upptagits i Kungl. Maj:ts framställning, under den närmaste framtiden äro att motse. Enligt utskottets mening skulle dessutom vissa till uthyrning afsedda lokaler i den till inköp föreslagna fastigheten komma att gifva betydligt min-

dre inkomst än den beräknade, hvarjämte en nybyggnad komme att lämna afsevärdt större trygghet mot eldfara.

På dessa skäl, och då nu gällande hyresaftal beträffande telefonlokalerna utgår först år 1912, anser sig utskottet böra afstyrka hvad Kungl. Maj:t i denna del föreslagit.

Då emellertid, utöfver det belopp af 100,000 kronor, som 1904 års Riksdag reserverat för beredande af lokaler i Gäfle för telegrafverkets behof, ytterligare anslag tvifvelsutan är behöfligt, har utskottet ansett lämpligt, att ett belopp af 100,000 kronor må reserveras för detta ändamål.

Utskottet anser förslagen — — — — — föreslagna förändringar.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen må

- a) — — — — —
 b) — — — — —
 c) i anledning af Kungl. Maj:ts förslag om inköp af en fastighet i Gäfle medgifva, att för anskaffande af lokaler i nämnda stad för telegrafverkets behof, må ytterligare reserveras ett belopp af 100,000 kronor,
 d) — — — — —
 e) — — — — —
 f) — — — — — direkt af telegrafmedlen.»

vid *punkt 20:o*) (ang. anslag till anläggning af vägar m. m.):

af herrar *N. Boström*, *D. Persson* och *P. Olsson*, hvilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

»De af utskottet från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen inhämtade upplysningar angående beloppen af de beräknade kostnaderna för de väganläggningar, för hvilka statsbidrag under åren 1893—1904 begärts men ej erhållits, öfverensstämman med de af motionären därom lämnade uppgifter. Äfven om — med hänsyn därtill att statens bidrag till vägbyggnaderna icke får öfverstiga $\frac{2}{3}$ af deras beräknade kostnad — hvad motionären yttrat angående den långa väntetiden för en del vägdistrikt, som önska erhålla bidrag från anslaget, icke kan anses vara i allo grundadt på de anförda siffrorna, har utskottet likväl funnit det vara ådagalagdt, att en höjning af anslaget utöfver det belopp, som under de senare åren för ändamålet utgått, är af behovet påkallad. Vid fråga om höjning i detta anslag har utskottet emellertid icke kunnat under-

låta att fästa afseende å de anslagskraf, som för många andra viktiga ändamål för närvarande ställas på statsverket; och har utskottet med hänsyn härtill ansett höjningen å ifrågavarande anslag böra begränsas till 200,000 kronor och anslaget sålunda bestämmas till 1,200,000 kronor.

Utskottet får alltså hemställa,

att Riksdagen i anledning af Kungl. Maj:ts förvarande förslag och herr J. Ströms i ämnet väckta motion må, till bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar, på extra stat för år 1906 anvisa ett anslag af 1,200,000 kronor.»

Herr *D. Persson* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i slutbehandlingen af det under punkt 5:o) i förestående hufvudtitel upptagna ärende.

Bil.

Tabell öfver ordinarie anslagen under

1905 års riksstat anslår:					
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
6,500	—	—	—	6,500	—
36,000	—	—	—	36,000	—
17,000	—	—	—	17,000	—
83,700	—	—	—	83,700	—
87,422	—	—	—	87,422	—
2,728,275	—	—	—	2,728,275	—
161,400	—	—	—	161,400	—
12,000	—	—	—	12,000	—
2,700	—	4,567	—	7,267	—
15,103,000	—	—	—	15,103,000	—
Trpt	18,237,997	4,567	—	18,242,564	—

Civil-

Statsministern, lönefyllnad, *förslagsanslag*, högst .....

Statsråden utan departement 3 à 12,000 kronor .....

Departementschefen .....

Departementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli .....

Öfverståthållareämbetet .....

Landsstaterna i länen (däraf 140,000 kronor *reservationsanslag*).
Ökas å reservationsanslaget till arfvoden åt extra läns-
 serna samt till vikariatsersättning med .....

hvarigenom rubriken ändras till:
 Landsstaterna i länen (däraf 150,000 kronor *reservations-*
 Väg- och vattenbyggnadsstaten (däraf två särskilda *reserva-*
 arbeten och ett å 40,000 kronor till vägundersökningar)
Ökas: dels å reservationsanslaget till expenser för all-
 dels å reservationsanslaget till vägundersökningar

hvarigenom rubriken ändras till:
 Väg- och vattenbyggnadsstaten (däraf två särskilda
 vägundersökningar, hvarterda å 45,000 kronor).
 Vägar och kommunikationer .....

Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, *förslagsanslag*
 Postverket, *förslagsvis* beräknadt att utgå direkt af postmed-
Ökas med .....

Litt. A.

riksstatens Sjätte hufvudtitel.

		Förslag till blifvande riksstat:					
		Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
				Ersättningar.			
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
		6,500	—	—	—	6,500	—
		36,000	—	—	—	36,000	—
		17,000	—	—	—	17,000	—
		83,700	—	—	—	83,700	—
		87,422	—	—	—	87,422	—
Nuvarande belopp		2,728,275: —					
notarier och öfriga extra biträden vid länsstyrelsen		10,000: —					
		2,738,275	—	—	—	2,738,275	—
<i>anslag</i>).							
<i>tionsanslag</i> , ett å 35,000 kronor till expenser för allmänna							
Nuvarande belopp		161,400: —					
männa arbeten med		10,000: —					
med		5,000: —		15,000: —			
		176,400	—	—	—	176,400	—
<i>reservationsanslag</i> , till expenser för allmänna arbeten och till							
		12,000				12,000	
		2,700		4,567		7,267	
len. Nuvarande belopp		15,103,000: —					
		582,000: —					
		15,685,000	—	—	—	15,685,000	—
Trpt		18,844,997	—	4,567	—	18,849,564	—

1905 års riksstat anslår:					
Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
		Ersättningar.			
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Trpt 18,237,997	—	4,567	—	18,242,564	—
7,360,000	—	—	—	7,360,000	—
503,100	—	—	—	503,100	—
104,250	—	—	—	104,250	—
12,000	—	—	—	12,000	—
3,500	—	—	—	3,500	—
8,250	—	—	—	8,250	—
15,000	—	—	—	15,000	—
145,000	—	—	—	145,000	—
3,000	—	—	—	3,000	—
15,774	—	—	—	15,774	—
1,450,000	—	—	—	1,450,000	—
75,000	—	—	—	75,000	—
15,850	—	—	—	15,850	—
233,576	—	—	—	233,576	—
50,000	—	—	—	50,000	—
400,000	—	—	—	400,000	—
285,751	—	—	—	285,751	—
12,000	—	—	—	12,000	—
Sma 28,930,048	—	4,567	—	28,934,615	—

Telegrafverket, *förslagsvis* beräknadt att utgå direkt af tele-
Ökas med .....

Medicinalstyrelsen med dithörande stater (däraf 4,000 kronor
Hyresersättning åt provinsialläkare, *förslagsanslag*, högst .....

Bidrag till extra provinsialläkares aflönande, *förslagsanslag* ...

Resestipendier åt civile läkare .....

Ortopediska institutet *) .....

Vaccinationens befrämjande, *reservationsanslag* .....

Till bestridande af kostnader för allmän hälso- och sjukvård,
Svenska läkaresällskapet .....

Lasarets underhåll .....

Hospitals underhåll, *förslagsanslag*. Nuvarande belopp .....

Ökas med .....

Anstalter för obildbara sinnesslöa, *förslagsanslag* .....

Karantänsinrättningen på Känsö, *förslagsanslag*, högst .....

Ålderstillägg, *förslagsanslag* .....

Rese- och traktamentspenningar, *förslagsanslag* .....

Postafgifter för tjänstebref och dylika försändelser, *förslags-*
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., *förslagsanslag*. Nu-
Ökas med .....

Extra utgifter, *reservationsanslag* .....

*) Öfver detta anslag kommer utskottet att framdeles afgifva utlåtande.

						Förslag till blifvande riksstat:					
						Anvisning i kontant.		Indelning och därmed jämförlig anvisning, på förslag.		Summa.	
								Ersättningar.			
						Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
						18,844,997	—	4,567	—	18,849,564	—
grafmedlen. Nuvarande belopp ..... Trpvt 7,360,000: —						7,900,000	—	—	—	7,900,000	—
..... 540,000: —						503,100	—	—	—	503,100	—
<i>reservationsanslag</i>)						104,250	—	—	—	104,250	—
.....						12,000	—	—	—	12,000	—
.....						3,500	—	—	—	3,500	—
.....						8,250	—	—	—	8,250	—
.....						15,000	—	—	—	15,000	—
<i>förslagsanslag</i>						145,000	—	—	—	145,000	—
.....						3,000	—	—	—	3,000	—
.....						15,774	—	—	—	15,774	—
..... 1,450,000: —						1,950,000	—	—	—	1,950,000	—
..... 500,000: —						75,000	—	—	—	75,000	—
.....						15,850	—	—	—	15,850	—
.....						233,576	—	—	—	233,576	—
.....						50,000	—	—	—	50,000	—
<i>anslag</i>						400,000	—	—	—	400,000	—
varande belopp ..... 285,751: —						285,808	—	—	—	285,808	—
..... 57: —						12,000	—	—	—	12,000	—
.....						Summa	30,577,105	—	4,567	—	30,581,672

Bil. Litt. B.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
S j ä t t e hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Civildepartementet.		
<i>Civildepartementets afdelning af Kungl. Maj:ts kansli:</i>		
Till biträde inom civildepartementet vid beredning af ärenden rörande försäkringsväsendet	3,000	—
<i>Öfverståthållareämbetet:</i>		
Till utgifvande af »Polisunderrättelser»	17,000	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet	110,000:	—
» gröfre brotts upptäckande m. m.	25,000:	—
» ersättning för juridiskt biträde åt de svenske lapparne i Norge samt till lappfogdar och lappförmän äfvensom ordningsmän inom lappbyarna	17,500:	—
» uppehållande under år 1906 af en kronofogdetjänst och en häradsskrifvaretjänst i Väster-norrlands län samt en länsmanstjänst i Norrbottens län	8,400:	—
	<hr/>	160,900
<i>Väg- och vattenbyggnadsstaten:</i>		
Till undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag	10,000:	—
Trpt	10,000: —	180,900 —

		Kronor.	ö.
	Trpt	10,000: —	180,900
Till anordnande af inspektion å enskilda järnvägars rullande materiel		5,000: —	
» bidrag för anläggning af nya samt förbättring eller omläggning af backiga eller eljest mindre goda vägar		1,000,000: —	
» understödjande af brobyggnader och, företrädesvis mindre, hamnbyggnader samt upprensning af åar och farleder		400,000: —	1,415,000
<i>Medicinalstaten:</i>			
Till arfvode för granskning af hospitalens räkenskaper		1,200: —	
» bekostande af behandling enligt den s. k. ljusmetoden af medellösa lupuspatienter från landsorten		7,000: —	
» understöd åt kuranstalten Sans Souci invid Upsala		4,000: —	
» understöd åt Stockholms alkoholisthem		6,000: —	
» upprätthållande af verksamheten vid de s. k. folksanatorierna		200,000: —	
» underhåll af Järfös sjukhus för spetälske		18,000: —	
» utvidgning af Kristinehamns hospital		300,000: —	
För byggnadsarbeten vid Härnösands hospital		135,000: —	
» uppförande af ett hospital å Säters kungsgård och därtill gränsande mark		320,000: —	991,200
<i>Diverse anslag:</i>			
För anordnande af inspektion för elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöfverföring		20,000: —	
Till betäckande af vissa af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter		102,962: —	122,962
	Summa		2,710,062